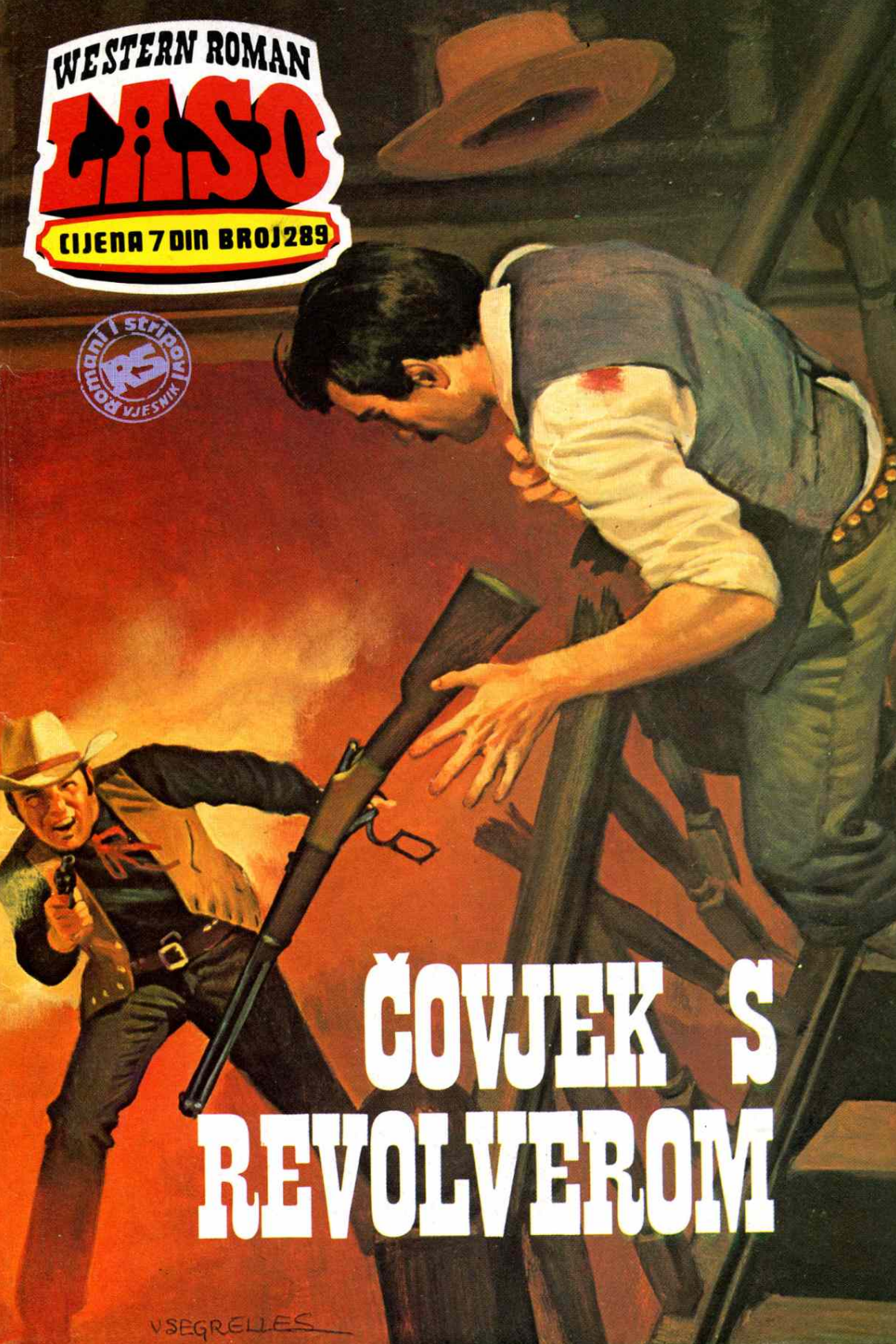

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 7 DIN BROJ 289

ČOVJEK S REVOLVEROM

VSEGRELLS

Charles N. Heckelmann:

ČOVJEK S REVOLVEROM

Charles N. Heckelmann: ČOVJEK S REVOLVEROM
Naslov originala: HARD MAN WITH A GUN
Copyright: Charles N. Heckelmann
Recenzija: L. Krleža, profesor
Prijevod: Branka Jakić
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

»Laso« – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije »Vjesnik« n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364 d ili 327,60 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182 d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik« SSRNH s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00 SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 c/b stranica 6000 d ili 420 US\$, 1/1 kolor zadnja stranica 8000 ili 550 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Duga čelična cijev revolvera bila je zaobljena, tvrda i mirna. Bob Keegan je buljio u nju i činilo mu se da tamni otrov cijevi pilji u njega, kao neko zlobno slijepo oko. Polako je pogledom prešao na veliku, dlakavu obraslu šaku što je držala revolver i napokon obuhvatio cijelu figuru Spadea Rollinsa, gruba i naprasita predradnika na ranču Bell.

— Imaš vremena točno do sutra uvečer. Kada sutra zađe sunce, ne želim te više ovdje vidjeti!

Rollinsov je glas bio gotovo tih, ali se doimao kao glas čovjeka koji je naučen zapovijedati. Bio je to stasit čovjek, a njegova se naprasita narav mogla naslutiti iz neugodna sjaja koji je plamtio u zelenim očima i iz izbočene donje čeljusti.

Keegan je stajao leđima naslonjen na žičanu ogradu koralu, koju je upravo popravljao. Pažnja mu je bila zaokupljena Rollinsom i Lyleom Foresterom, jednim od jahača s ranča Bell. Forester, čovjek niska rasta i upalih obraza, potajno se smješkao. Za njega je to bio trenutak uživanja. On je, naime, bio od onih malih ljudi koji

osjećaju stalnu i nesavladivu odbojnost prema svakome tko je od njih snažniji. Keegan je šutio, a Forester nije mogao odoljeti da ne progovori i ne pokaže tko je u ovom trenutku jači.

— No, zašto šutiš. Zar nećeš ništa reći?

Keeganove olovne plave oči postale su tvrde kao odsjaj cijevi Rollinsova revolvera. Celo mu je bilo prekriveno sitnim kapljicama znoja. Pod vrućim zrakama sunca izgledalo je kao premazano tankim slojem ulja. S gorčinom je mislio na korice s revolverom, što ih je ostavio u kolibi izvan dohvata. Ali jedini osjećaj što ga je pokazao Rollinsu i Foresteru, bio je bijes. Izbijao je iz njegova glasa kad je progovorio:

— Reći ću samo to: gubite mi se s očiju!

— Za čovjeka koji nema revolvera u ruci, to su velike riječi — odgovorio je Rollins.

— Ova je zemlja moja i nikakav me revolver neće s nje otjerati!

Rollins se nasmijao. Nije to bio otvoren, srdačan smijeh kakvim se smiju veseli ljudi, već duboko i teško mumljanje. U

svemu je bio potpuna suprotnost Keeganu. Rollins je bio visok i širok, a mišići su mu se ocrtavali kroz usko pripijenu odjeću. Keegan je, s druge strane, bio vitak i gotovo mršav. Prvi je bio plavokos, a drugi je imao potpuno crnu kosu. No usprkos tome što se Keegan na prvi pogled doimao slab, iz njegova držanja i pogleda izbijala je snaga koju je svatko mogao zamijetiti.

Foresterov konj je nemirno trčkarao u prašini dvorišta. Rollins je povukao uzde svoga konja i prijekorno pogledao Keegana.

— Nemoj napraviti pogrešku, prijatelju. S Billom se čovjek ne može šaliti.

— Ako netko griješi, onda je to upravo Bill Grange. Rekao sam mu još prije dva mjeseca da neću otići odavde. Ovo je moja zemlja.

Jedan se konj iznenada propeo u koralu i krenuo u kas uz žičanu ogradu. Njegova su kopita podigla oblak prašine. Jedan trenutak Rollinsove su oči pratile konja. A onda su se opet vratile na Keegana.

— Ti nemaš nikakvo pravo na ovu zemlju.

— Vraga nemam! Kupio sam je po svim propisima od Freda Lakea.

— Točno. Samo ti zaboravljaš da Lake više nije vlasnik Bella. Osim toga, ova zemlja pripada vladi. Čak ni Lake nije imao nikakvo pravo na nju.

— Ako ova zemlja pripada vladi, onda me Grange ne može otjerati s nje.

— Da sam na tvojem mjestu, ne bih se previše pouzdao u to. Grange je vlasnik Bella i kad je

riječ o ovoj parceli, onda on prvi ima pravo na nju. Zato ćemo je mi sada lijepo preuzeti od tebe.

— Bez borbe sasvim sigurno nećete!

Napetost je izbijala iz svake Keeganove riječi.

— No, onda ćemo se boriti.

Još dok je govorio Rollins je potjerao konja prema Keeganu. Ovaj se povukao ponovo do ograde, od koje se bio odmaknuo za vrijeme prepirke. Konj je bio brži. Potkova na jednom od prednjih kopita zahvatila je Keegana. Pao je natraške i proletio kroz ogradu u koral. Našao se na leđima u prašini, no spretnim okretom bio je opet na nogama, ali samo trenutak. Klonuo je na koljeno, dok je bol kao oštar nož prostrujila kroz nogu. Na mjestu gdje ga je pogodilo kopito, hlače su mu bile rasparane. Ponovo je pokušao ustati. Ovog je puta ranjena noga izdržala. Bol je ostala.

Polaganim pokretom otresao je prašinu i provukao se kroz ogradu. Forester je rastegao usne u zloban osmijeh. Rollins je zaustavio konja i revolver vratio u korice.

— To je tek sitnica prema onom što će ti se dogoditi ako sutra navečer još budeš ovdje — zaprijetio je.

Iz Keeganova pogleda izbijao je nemoćan bijes.

— Vratit ću ti to drugom prilikom, Rollinse!

Lice predradnika s ranča Bell kao da je pobljeditilo. Donja mu se čeljust još više isticala. Keegan je čekao, spreman na drugi udarac. Bilo je vraški vruće. No, Rollins je dao ultimatum. Okrenuo se Foresteru i kratko rekao:

— Vrijeme je da se vratimo.

Još dugo pošto su jahači s ranča Bell nestali u oblaku prašine, Keegan je stajao uz ogradu koral. Napetost je u njemu polako popuštala. Stajao je nepomično i razmišljao što će se sve još dogoditi. Ova se nevolja dugo spremala.

Upravo prije godinu dana Grange je kupio imanje Bell. A dvije godine prije toga bio se prvi put pojavio u Benton. Kupio je najprije Fraserovu zemlju a nakon toga još komad u susjedstvu.

Nitko nije mnogo znao o njemu, osim što se pročulo da je u Montani imao malu farmu krava. Bio je šutljiv i prilično povučen. Sprijateljio se samo s nekoliko ljudi, a u grad je navraćao vrlo rijetko. Mjeseci su prolazili, Bell se povećavao, a njegova je vrijednost rasla. Neki od rančera u Benton pretpostavljali su da Grange povećava svoje imanje i s tuđom stokom, ali to nije nitko mogao dokazati. Prije nego što je kupio Bell, bilo je nekoliko slučajeva krađe stoke. U toku prve godine njegova gospodarenja stočarima u Benton još je nekoliko puta ukrade na stoka.

Freda Lakea, osnivača Bella, uništila je, uz bolest, suša i krada. Da bi pokrio troškove skupe ali nekorisne operacije u bolnici u Denveru, prodao je imanje ambicioznom došljaku Billu Grangeu, povukavši se u Benton da tamo proživi posljednje dane života.

Šest mjeseci prije tog događaja Keegan je napustio posao predradnika na Bellu i osamostalio se. Lake mu je povoljno prodao dobar komad zemlje i

darovao mu pedeset grla stoke. I tako je Keegan počeo živjeti kao samostalan rančer. Sagrađio je kolibu s dvije prostorije i uredio koral. Mnogo je znoja prolio te prve godine. No kad je došlo proljeće, u koralu je već bila prinova stada i činilo se da posao napreduje.

A tada, prije tri mjeseca, stigla je vijest da je Keeganov brat poginuo u nesreći na svojem ranču u Teksasu. Bob je pošao na daleki put da pomogne bratovoj udovici i djeci, a Scribneru je prepustio brigu o ranču. Njegov se boravak u Teksasu zbog raznih okolnosti odužio tri mjeseca. Tamo je saznao da je Lake umro.

Postariji rančer nije izdržao borbu s neizlječivom bolešću. Već je godinama bio udovac i kada je umro, ostala je iza njega samo kćerka Mary. Upravo briga za Mary natjerala je Keegana da se hitno vrati iz Teksasa kada je čuo za smrt njezina oca. Ta je djevojka, naime, već više mjeseci bila jedina svijetla točka u njegovu životu, ispunjenju samo radom i naporima.

Sada kad je Bell imao novog vlasnika koji je pojačavao pritisak na male rančere, Keegan se pitao što će biti s Mary. U tri mjeseca, otkako je otišao, javila mu se samo jednom i obavijestila ga da je otvorila malu prodavaonicu u gradu. Koliko god mu je Mary značila bilo je prećih problema s kojima se suočavao, prije svega s opstankom u sredini, što je iznenada postala nepoznata i neprijateljska.

Prenuo se iz misli, okrenuo i pošao prema kolibi. Na vratima je još jednom pogledao nedovršenu nastambu koju je nazivao svojim domom. Nasred veće

prostorije, koja je bila i dnevni boravak i kuhinja, stajao je grubo istesani stol sa tri stolice, a uza zid stalak za oružje u kojem su stajale dvije dobro naučljene puške i mali ormarić, u koji je spremao najnužnije posude.

Prešao je manju sobu i s vješalice skinuo korice s revolverom. Bio je to kolt 45. Pogledao je da li je napunjen, odlučivši da ne dopusti da ga ikad ulove nespremna bez oružja.

Još ga je zaokupljao sukob s Rollinsom i Foresterom. Predradnik s ranča Bell bio je tvrd, neugodan čovjek koji je podređene nemilosrdno tjerao da izvršavaju njegove zapovijedi. Sada mu je gospodar očito dopustio da uznemirava Keegana i ostale male rančere. Za njega je to bila dobra prilika da pokaže sadističke crte svog karaktera. Keegan je bio siguran da je on samo prvi od cijelog niza malih rančera, kojima vlasnik ranča Bell sprema sličnu sudbinu...

S druge vješalice na zidu skinuo je sedlo i izišao iz kolibe. Kada je ušao u koral, konji su se stisnuli u suprotnom kraju, ali je Keegan bez teškoća zauzdao i osedlao konja kojega je izabrao.

Upravo se spremao uzjahati, kada je začuo odjek konjskih kopita na putu. Okrenuo se a ruka mu se instinktivno spustila prema koricama s revolverom. Opustio se i tada prepoznao Monu i Harryja Freemana.

Freemanovi su bili vlasnici ranča »Leaning F« i Keeganovi prvi susjedi. Pošao je prema nji-

ma da ih pozdravi. Skinuo je šešir i srdačno im se nasmijao.

— Mona! Harry! Drago mi je da vas vidim.

— Zdravo, Bob! — odgovorila je Mona.

Zaustavila je konja i povukla naglo uzde tako da se gotovo ukopao na mjestu. Njen brat Harry reče:

— Čuli smo da si se vratio pa smo navratili. Ako se ne varam, imao si posjetioce s Bella. Prije nekoliko minuta sreli smo Rollinsa i Forestera.

— Što su htjeli? — upita Mona.

Harry Freeman se neveselo nasmijao, a pogled njegovih sivih očiju zaustvio se na Keeganu.

— Vjerojatno su ti prenijeli Grangerovo naređenje da što prije odeš.

Keegan je ozbiljno potvrdio pokretom glave.

— Dali su mi rok do sutrašnje večeri.

— Ne mogu oni to tek tako raditi!

Monini su se obrazi zacrvenjeli od gnjeva. Bila je živahna, ljepuška djevojka i svjesna svojeg šarma. Kosa joj je bila crna, a oči izrazito plave. Nije skrivala da je muškarci zanimaju i bila je spremna suočiti se sa svakim na ravnoj nozi.

Keegan se prisjetio vremena kada ju je pratio na plesove. Htjela je da osjeća onako kako je ona željela i to mu se nije sviđelo, ali mu je ipak bilo prilično teško izbrisati je iz sjećanja.

Harry Freeman je odgovorio na primjedbu svoje sestre:

— Dogodit će se to isto i drugima, a mi smo vjerojatno slijedeći. Nakon nas doći će na red Hewlett, Forbes, Zont i ostali.

Freeman je bio čvrsto građen čovjek, crvene kose i svijetle puti. Djelovao je pomalo oholo. Keegan je pomogao Moni da sjaše. Prislonila se načas na njega, u trenutku kada su joj noge dotakle tlo. Na prsima je osjetio pritisak njenih grudi a topli titraj prenio mu se cijelim tijelom. I Harry Freeman je sjahao.

– I što ćeš učiniti? – upitala je Mona.

Gledala je Keegana pogledom punim topline, pa je osjetio kako se zacrvenio prije no što je odgovorio.

– Borit ću se!

– Pravi momak – odgovorio je Harry i dodao:

– To je jedino što i možeš učiniti. Bill Grange je pohlepan i neće se zasititi dok ne proguta sve male rančeve u ovom kraju.

– Što se zapravo ovdje događalo, dok sam bio odsutan? – upitao je Keegan.

– Zapravo samo sitnice. Grange je ponudio da kupi moj i Forbesov ranč. Cijena koju je bio spreman platiti bila je upravo smiješna. O tome uopće nismo željeli pregovarati s njima. Poslije toga podmetnut je dinamit kod jednog od mojih izvora, a Forbes je izgubio tri goniča u borbi s Rollinsom. Ne, nije ih ubio iz zasjede. Svi su posegnuli za revolverima u istom trenutku, samo što Forbesovi ljudi nisu imali baš nikakve šanse u sukobu s Rollinsom. A sada, kada si se ti vratio, pretpostavljam da će se sukob nastaviti sasvim otvoreno.

– Zato se i spremam na Bell da kažem Grangeu kako stvari stoje.

Freeman je bio zapanjen.

– Hej, čovječe, pa to je najbolji način da odeš u vječna lovišta, kako kažu Indijanci. Osim toga, siguran sam da si rekao Rollinsu sve što je trebalo reći.

– Jesam. Ali to je nešto što moramo riješiti ja i Grange.

Mona je uhvatila Keegana za ruku.

– Bob, ne smiješ ići. Što može jedan čovjek učiniti protiv Grangeovih ljudi?

Freeman se umiješao odlučnim glasom:

– Mona ima pravo, Bob. Mi rančeri možemo tući Grangea samo ako se udružimo, ako budemo zajedno. Dok si bio u Teksasu razgovarao sam s Forbesom, Hewlettom i drugima. Oni su za to da se udružimo. Sastajati ćemo se noćas na mom ranču. Volio bih da i ti dođeš.

Keegan je malo razmišljao, a onda je nevoljko odgovorio:

– Ne računaj na mene, Harry. Za sada se želim sam boriti.

– Ne budi budala! Ne možeš sam pobijediti.

– Ali mogu pokušati – tvrdoglavo je procijedio Keegan. On nije bio čovjek koji lako popušta.

– To što se nećeš udružiti s nama, moglo bi i za nas biti loše.

U Freemanovu glasu osjećalo se nezadovoljstvo. Usprkos tome, Keegan je ostao pri svome.

– Žao mi je, ali ja tu ne mogu ništa.

Freeman je duboko udahnuo. Nezadovoljstvo što je u njemu tinjalo, iznenada je i vrlo oštro izbilo.

– Ako je tako, onda zapamti. Ako nisi s nama, onda si protiv nas!

– Misli što hoćeš, Harry!

Keegan i Freeman su se bijesno gledali. Obojica su bili pomalo divlji, tvrdoglavi i uporni. I jedan i drugi mislili su da imaju pravo i nisu htjeli popustiti.

Freeman se naglo okrenuo, pošao do svog konja i uzjahao. No, kao da se najednom još nečega sjetio, nagnuo se prema Keeganu i upitao ga:

– Jesi li vidio Petea Scribnera otkako si se vratio?

Pitanje je pogodilo Keegana. Na svom ranču nije zatekao Scribnera pa je bio zabrinut.

– Ne, nisam ga vidio i čudim se. Poslao sam mu brzojav, najavljujući povratak pa sam očekivao da će biti ovdje kad se vratim.

Freemanovo ozbiljno lice još se više smračilo.

– No, dakle, razmišljaj malo i o tome. Ja ga nisam vidio proteklog tjedna. A koliko znam, nije ga ni bilo tko drugi vidio.

Keegan se ukočio. Pogled njegovih očiju postao je leden. Izustio je samo jednu riječ.

– Bell?

– Pogadaš, prijatelju – odvratio je Freeman.

Vlasnik ranča Leaning F ponovo se okrenuo, obraćajući se sada svojoj sestri.

– Hajdemo, Mona!

Djevojka je odrešito okrenula.

– Samo ti pođi! Ja još želim razgovarati s Bobom.

Činilo se najprije da će se Freeman usprotiviti, a onda je slegnuo ramenima i potjerao konja. Mona je gledala za njim sve dok se nije pretvorio u sićušnu figuricu što je polako odmičala na hrptu obližnjeg brijega. Tada se okrenula Keeganu.

– Ostala sam da te nagovorim da dodeš noćas na sastanak.

– Nije potrebno Mona. Ja to moram sam srediti.

Prišla mu je sasvim slobodno i odlučno. Ovila je ruke oko njegova vrata i privukla k sebi njegovu glavu. Monin je poljubac bio strastven. Njegova je neočekivana žestina poljuljala Keeganovu odlučnost. Negdje duboko u njemu počela se opet rasplamsavati vatra za koju je mislio da je davno ugašena. U toplim valovima osjećaji su prijetili da ga udave, kao visoki valovi usamljena plivača na pučini. Bojao se da će pokleknuti i zato ju je odgurnuo od sebe.

Monin je osmijeh bio zavodljiv i samopouzdan. Teško dišući, rekla je:

– No, a što misliš o meni?

– Lijepa si, privlačna, ali nisam za to zainteresiran.

– Nisi zainteresiran?

Nije odgovorio. Mona se i dalje smješkala.

– Ne vjerujem da si zaboravio kako je nekada bilo.

Opet mu se primakla, a kada je on pokušao izmaći, čvrsto ga je uhvatila.

– Ako želiš moglo bi opet biti kao nekada.

Vatra u Moninim očima i prijeteni drhtaj njena glasa još su jednom uzбудili Keeganove osjećaje. Nezadrživo ga je privlačila. Bila je poželjna kako samo lijepa žena može biti, prekrasno građana, vrućih usana i spremna da mu se preda. Vrtlog uspomena zavrtlao je njegovim sjećanjem, no to je trajalo samo trenutak.

– Mona, pokušali smo i nije išlo. Neka tako i ostane!

– Ti nemaš povjerenja u sebe kada si sa mnom – pokušala ga je dražiti.

Usprotivio se.

– Griješiš. Nije riječ o tome. Jednostavno mislim da ono što je jednom umrlo, treba da ostane mrtvo.

Do tada mekane crte Monina lica odjednom su postale oštre. Toplina je nestala s njena lica. U očima joj se pojavio izraz bijesa koji je istodobno otkrivao da je shvatila razlog Keeganove suzdržanosti.

– Ako razmišljaš o Mary Lake, bolje bi bilo da je odmah zaboraviš. Prije tri tjedna udala se za Billa Grangea. Zar ti još nitko to nije rekao?

Keeganu se srce steglo. Problijedio je a lice mu se opustilo. Progovorio je hrapavim glasom:

– To nije istina.

Mona je osjećala zlobno zadovoljstvo. Odmakla se korak od njega. Odbio ju je, kao što je jednom već bio učinio i ona je sada osjećala neizdrživu potrebu da ga kazni.

– I te kako je istina. Uvjerit ćeš se i sam kada odjašiš na Bell. Možda joj je dosadilo da te čeka, a možda je uvidjela da je to jedini način da ostane na Bellu.

Okrenula se. Bila je bijesna na njega, ali u isto vrijeme ljutita i na sebe jer je osjećala da je on i dalje privlači. Od njihove kratke avanture prošle su dvije godine, a ona je i sada bila svjesna činjenice da joj ni jedan muškarac nije značio koliko Keegan.

Uzjahala je. Primijetila je da se Keegan nije pomaknuo. Zнала je da ga je vijest o Marynoj udaji duboko potresla i upravo zato nije mogla odoljeti da ga još jednom ne pecne.

– Sretno, ako ipak odlučiš odjahati na Bell.

II

Obamrlost je zahvatila Boba Keegana, dok je novost polako prodirala u njegovu svijest. Vijest da se Mary Lake udala za Billa Grangea, potresla ga je više od Grangeova pokušaja da ga istjera s njegove zemlje. Protiv Grangea se mogao boriti revolverom ili šakama. Ali sada, kad se Mary udala, nije mogao napraviti ništa.

Mona se već davno izgubila, kada je napokon uzjahao i krenuo prema Bellu. Od dvije stvari koje su nešto značile u njegovu životu, jednu je izgubio. Zato će se još grčevitije držati one druge – ranča u koji je bio uložan sav njegov trud i teški rad protekle godine.

Jahao je brežuljkastim krajem, ispresijecanim brojnim zelenim dolinama. Odjednom, s vrha nekog brijega, ugledao je u daljini srebrni odsjaj planinske rijeke. Uokolo je razlistalo drveće. Trava je bila visoka i mekana. Obično je uživao jahati tim predjelom i promatrati ljepote prirode. Danas ih je jedva zapažao. Danas u svemu što ga je okruživalo, nije bilo ni ljepote, ni spokojnosti. Činilo mu se kao da je cijela priroda samo odraz njegova vlastita očaja.

Zacijelo je jahao već dobrih pola sata, kada je u jednoj od mnogih dolina ugledao stada stoke. Bio je predaleko da vidi njihov žig, ali je pretpostavljao da pripadaju Bellu. Nastavio je vrlo oprezno, očekujući svakog

trenutka da naleti na nekog od Grangeovih goniča.

Opasnost je zaista bila tu, no pojavila se iz smjera iz kojeg je nije očekivao. Iza nekoliko većih stijena s njegove lijeve strane iznenada su se pojavila dva jahača.

— Stani! — naredio je Lyle Forester.

— I on i njegov pratilac Stu Graham držali su puške u rukama, spremni da zapucaju. Keeganova ruka zaustavila se neposredno iznad korica s revolverom. Dobro je procijenio situaciju. Videći da nema ni najmanje šanse, suočen s uperenim puškama, polako je opet podigao ruku. Povukao je uzde, ali nije posve zaustavio konja, dopuštajući mu tako da ipak polako napreduje. Upitao je:

— No, a što ćemo sada?

U međuvremenu udaljenost između njega i jahača smanjila se na samo nekoliko metara. Forester je to primijetio i bijesno povikao:

— Stani, proklet bio, ili ću povući obarač!

Keegan je sada zaustavio konja, gledajući u otvor puščane cijevi što je bio uperen točno u njegova prsa. Gnjev je plamtio u njemu, ali mu je glas i dalje bio prividno miran.

— Ti si na potezu, Forester.

Jahač s ranča Bell samo se nelagodno nasmijao.

— Ne, ti si na potezu, Keegan. Okreni konja i nestani odakle si i došao.

Keegan je gledao Forestera i njegova pratioca. Neće sada uzmaknuti. Više neće dopustiti da ga ponižavaju ni da mu ovakvi tipovi zapovijedaju. Kada je progovorio, u njegovu je glasu

titrao prizvuk upozorenja i prijetnje.

— Želim vidjeti Billa Grangea.

— Nećeš ga vidjeti. Dobili smo naređenje da ni jednog stočara ili malog farmera ne puštamo na područje Bella, a to znači ni tebe.

Izenenada, se Keegan osmjehnuo. No i to je bilo dovoljno da se Forester uznemiri. Premjestio je pušku u drugu ruku i rekao:

— Neka ti ne pada na pamet da mu se usprotiviš.

Osjećalo se neprijateljstvo između te dvojice. Bilo je vruće i teško se disalo. Keegan je mirno sjedio na konju promatrajući dvojicu jahača, ali su njegovi živci bili vrlo napeti. Osjećao je da mora napraviti odlučujući korak. Usta su mu se stegla u tanku beskrvnu crtu. Sasvim tiho je promrmljao:

— U redu, Forester, kako hoćeš.

Počeo je polako okretati konja. Krajičkom oka primijetio je da se Forester opustio a cijev njegove puške se spustila. U tom je trenutku Keegan krenuo u akciju. Bilo je to kao da je u njemu eksplodirao rezervoar pun energije. Naglim pokretom povukao je uzde, ponovo okrenuo konja i u istom ga trenutku potjerao prema Foresteru. Revolver mu se našao u ruci u času kada je zagrmila Foresterova puška. Osjetio je kako je metak prozujao pokraj njegove glave.

Forester nije dospio još jednom povući obarač. Keeganov se konj snažno sudario s njegovim pa je jahač s Bella gotovo izletio iz sedla. Keegan ga je najprije udario revolverom, a

zatim se bacio na njega i srušio ga u prašinu. Stu Graham je povikao:

– Odmakni se od njega, Lyle, da mogu pucati!

Forester i Keegan su se valjali u prašini i tukli.

Iako je Keegan zadobio nekoliko snažnih udaraca, uspio je izvući protivnikov revolver iz korica i smiriti ga dobro odmjerenim udarcem po glavi. Kleknuo je jednim koljenom i okrenuo se da vidi što radi Graham. Ovaj je bio upravo usmjerio revolver prema njemu i spremao se povući obarač, kada ga je zaustavio jedan prodoran glas.

– Dosta je!

Zvuk tog glasa djelovao je na Keegana kao da ga je netko iznenada polio hladnom vodom. Nije se okrenuo, ali znao je da se pojavila Mary Lake i da je ona prekinula borbu. Pričekao je da Graham spusti revolver, a onda se okrenuo prema njoj.

– Stigla si na vrijeme.

Gledali su se. Ako je Keegan bio potresen tim iznenadnim susretom, onda je sasvim sigurno bila potresena i Mary. Lagano crvenilo pojavilo se na njenim obrazima. Činilo mu se da je u njenim očima zapazio izraz bola i još nečega što u tom trenutku nije mogao protumačiti. Sve je to trajalo sasvim kratko. Nestalo je iznenada kao što se i pojavilo. Mary prva progovori:

– Bob, što sve ovo znači?

– Zar zaista ne znaš?

Njegovo protupitanje samo ju je naljutilo. Crvena usta o kojima je sanjao u toku mnogih večeri uz logorsku vatru, stegnula su se, otkrivši bjelinu zubi.

– Htjela bih čuti od tebe, Bob. Gledao ju je i činilo mu se da je ljepša nego ikada. Njene

pune usne, pepeljasto plava kosa, zelenkaste oči i tijelo utegnuto u jahaču odjeću koja nije ipak mogla sakriti savršene oblike njene figure. Odgovorio je naglašavajući riječ po riječ:

– Bill Grange, tvoj suprug, naredio je da napustim svoj ranč do sutra uvečer.

Od iznenađenja se ukočila.

– Ne to ne može biti istina.

Dok su razgovarali, Forester se osvijestio. Polako se počeo pridizati iz prašine, opipavajući rukom mjesto gdje ga je pogodio Keegan. A tada se uz divlji krik bacio prema svom revolveru koji je ležao nekoliko koraka dalje. No, zaustavio ga je hladni Keeganov glas:

– Nemoj ni pokušati upotrijebiti taj kolt!

S rukom na dršku revolvera, Forester je stao. Pogledao je s mržnjom prema Keeganu, procjenjujući ima li ipak kakvih izgleda protiv njega. Mary je rekla:

– Ostavi revolver, Lyle.

Još nije mogla vjerovati u to što joj je Keegan rekao. Zato se sada obratila jahaču s Bella:

– Reci mi, Lyle, što se zapravo ovdje događa?

Lyle je najprije pažljivo otrešao prašinu s odjeće, podigao šešir i stavio ga na glavu i tek tada se okrenuo prema Mary:

– Ako želite bilo kakve obavijesti, pitajte Billa.

Njegova je drskost očito razbjesnila Mary.

– Ne izmotavaj se, Lyle. Želim čuti odgovor od tebe.

Opet je potrajalo nekoliko sekunda dok je Forester odgovorio usiljenom ljubaznošću koja je bila ravna prijašnjoj drskosti:

– Gospodo Grange, držim se uputa. Jedna je od njih da ne razgovaram o Grangeovim poslovima, čak ni s vama.

Keegan se više nije mogao uzdržati pa se bacio prema Foresteru i rekao.

– Prijatelju, vrijeme je da te netko nauči pravilima pristojna vladanja!

Iako ga je Forester dočekao pripremljen, Keegan ga je uspio s nekoliko udaraca opet srušiti na zemlju. Nije se time zadovoljio pa je povikao:

– Diži se!

U tom se trenutku umiješala Mary:

– Dosta je, Bob! Pusti ga na miru.

Forester se polako digao. Pogled mu je bio zamagljen od boli, ali i kroz tu maglicu Keegan je mogao nazrijeti izraz duboke mržnje. Mary je nastavila:

– Možda sam ipak saznala i više no što misliš, Lyle. I bez obzira na to što se držiš uputa, Bob će sada odjahati sa mnom na Bell. Hoćeš li možda i mene zaustaviti?

– Radite, što hoćete – promrmlija je Forester.

Pošao je do konja, popeo se u sedlo i odjahao sa Stuom Grahamom. Keegan je pričekao da odmaknu, a onda je upitao Mary:

– Zar taj tip uvijek ovako razgovara s tobom?

– Nije to važno. Znam se brinuti o sebi.

– Uostalom, to se mene zapravo i ne tiče, jer sada pripadaš Billy Grangeu.

Govoreći to, Keegan je još jače osjećao bol zbog gubitka te djevojke. Bilo je teško biti blizu nje, a znati da ona nije njegova.

Otišao je do konja i popeo se u sedlo. Kada su laganim korakom jahali prema Bellu, nije mogao a da ne reče:

– Pretpostavljam da bih ti trebao i čestitati.

Odgovorila mu je i ne pogledavši ga, ali mu se učinilo da je u njenu glas naslutio napetost.

– To ti sam moraš procijeniti, Bob.

Gledao je njen profil obasjan suncem i morao se svim snagama suzdržavati da je ne povuče iz sedla u naručje. Bila je divna.

– Htio bih te samo nešto pitati, Mary.

Prošlo je nekoliko sekunda prije nego što se okrenula prema njemu. Činilo se kao da ju je obuzeo čudan osjećaj koji joj jedva dopušta da govori. Njen se glas pretvarao u šapat koji se gubio u odjeku kopita njihovih konja.

– U redu, pitaj!

– Zašto si se udala za njega?

Oči su joj se zamaglile a usne podrhtavale. Mislio je da će zaplakati. Ali tada se sabrala. Odgovorila je pomalo ljutitim glasom:

– Što misliš zašto se žene udaju?

– Postoji za to mnogo razloga.

– Tako je, a ni jedan od njih se tebe ne tiče.

Keegan se pokorio njenu prkosu i ponosu.

– Oprosti, zaletio sam se.

Rekao je to uljudno i mirno, ali vatra je i dalje gorila u njemu. Vatra koju je zapalila ta djevojka. Želio ju je oduvijek. Njegova je avantura s Monom Freeman bila kratka, a osim toga za Monu nikada nije osjećao

isto što i za Mary. Mary je volio i neće je moći zaboraviti.

Jahali su šutke idućih pola sata. Napokon je Keegan prekinuo tišinu.

– Napravio sam samo jednu pogrešku, Mary.

– Koju?

– Mislio sam da ćeš me čekati.

– To nisi trebao reći.

– Mislio sam da znaš što osjećam za tebe.

Govorio je polako i odmjerenno, važući svaku riječ. Potrajalo je nekoliko minuta dok je Mary odgovorila:

– Svaka žena sanjari. No obično dođe vrijeme kada shvati da snovi nisu dovoljni za život.

Zaustavila je konja i pogledala ga. Njena klasična ljepota, pokreti, ponosno uzdignuta glava s lepršavom plavom kosom, sve je to ponovo djelovalo na Keegana kao udarac šakom u lice. Razmišljao je o plamenu ljubavi što je nekada gorio između njih. Sada se taj plamen ugasio. Napokon je Mary progovorila:

– Bob, bilo nam je lijepo. Vjeruj mi, neću to vrijeme tako brzo zaboraviti. Sada je za nas prekasno.

Kimnuo je glavom u znak slaganja, ali je dodao:

– Nikad se neću prestati čuditi.

– Čuditi? Zbog čega? – prošaptala je.

– Pustimo to, Mary. I sama si rekla da je sada kasno.

Nije htio reći da ne shvaća zašto se udala za Grangea i da se stalno pitao kakav bi bio njezin odgovor da ju je on zaprosio prije odlaska u Teksas. Dugo je

čekao da je zaprosi i bio je siguran da je to ona znala. No u vrijeme kada je Lake bio gospodar Bella, činilo mu se da on, kao običan jahač na ranču, to ne može učiniti.

A kada je Bell prešao u Grangeovo vlasništvo, Keegan je bio prisiljen započeti kao samostalni rančer. Život je za njega tada bio težak i ispunjen svakodnevnim problemima. Njoj u to vrijeme nije imao što ponuditi i zato je nije zaprosio. Možda ju je zbog toga i izgubio.

III

Kada su ujahali u prostrano dvorište Bella, Grange ih je već očekivao na verandi glavne zgrade. Uz njega su stajali Rollins i Forester. Forester je požurio da stigne na ranč prije njih, kako bi obavijestio gospodara o svemu što se dogodilo.

U načinu kojim je Grange pozdravio svoju ženu, nije bilo odviše ljubaznosti.

– Mary, nije tvoj posao da dovodiš Keegana ovamo.

– Mislila sam da će to biti najbolje za sve nas.

– Misliti, to je moj posao i u to se ne miješaj!

Govoreći, Grange se malo odmakao od svojih jahača. Bio je snažno građen, širokih ramena, uska struka i dugih nogu. Kosa mu je bila gusta i crna a sivkasto plave oči usađene duboko ispod čupavih obrva. Iz njegova držanja vidjelo se da je naučen zapovijedati.

Bio je očito nezadovoljan postupkom svoje žene, ali joj je ipak kavalirski pomogao da siđe s konja. Zahvalila je kratkim

pokretom glave, bez osmijeha. Okrenula se prema Keeganu i rekla:

– Sjaši, Bobe!

Grangeovi od sunca i vjetra preplanuli obrazi kao da su još malo više pocrvenili.

– Nije potrebno. Keegan neće ostati.

Mary se odlučno okrenula prema suprugu.

– Ja sam dovela Boba ova-mo. Kao moj muž u najmanju si mu ruku dužan pružiti gostoljubivost.

– Nisam ja njemu ništa dužan – odbrusio je Grange.

Vladao se kao podivljali bik. Osjećao se izazvanim, i to upravo u trenutku kad je počeo provoditi prve poteze koji su trebali učvrstiti i svima pokazati njegovu vlast. Osjećaj vlasti i moći mu je godio.

I Keegan je bio ponosan. Osjećao je Grangeovu želju za vlašću, a njegova vlastita upornost i tvrdoglavost nisu mu dopuštali da samo tako otrpi uvredu.

– Ono što želim reći mogu i iz sedla.

– Prošlo je vrijeme za razgovore. Rollins ti je rekao kakvi su moji planovi.

– Da, rekao mi je. A je li tebi prenio moj odgovor?

Grange se grubo nasmijao.

– Nemoj pokušati blefirati, prijatelju!

– Prekinite, obojica!

Mary im je upala u riječ, uzbuđena i ljutita. Iako ju je Grange htio zaustaviti, nastavila je:

– Bill, je li istina da si Bobu naredio da napusti svoj ranč?

Vlasnik Bella je bio bijesan. Zaustio je da grubo odgovori svojoj ženi, no u posljednjem se

trenutku svladao i prividno mirno rekao:

– Mary, molim te učini mi uslugu. Udi u kuću i ostavi nas. To se tebe ništa ne tiče.

– A ja mislim da me se tiče. Bob je svoju zemlju kupio od mog oca. Ti nemaš nikakva prava...

– Nemoj me učiti koja su moja prava. Idi u kuću i ne mi-ješaj se u sve ovo.

– Nemoj misliti da tako možeš sa mnom razgovarati.

– Mogu razgovarati onako kako ja želim.

Laganim udarcem mamuze, Keegan je pritjerao svoga konja nekoliko koraka prema Grangeu. Glas mu je bio napet i tih:

– Ja bih na tvom mjestu malo razmislio o tome kako razgovaraš s Mary.

Kao udarac maljem pogodio ga je Grangeov odgovor.

– Da možda ne misliš kako imaš neko pravo na Mary?

– Ne, to ne mislim.

– Onda zaveži, prije nego što te oborim s konja!

Keegan je odjednom osjetio neko čudno zadovoljstvo. U očima su mu zatitrале svijetle točkice. U tom trenutku svađa i borba bili su za njega dobrodošli.

– Samo naprijed, Bill, sam si to tražio!

Grange je zakoračio naprijed, a Keegan se uspravio u sedlu, spreman da side. No Mary se ispriječila pred Grangeom.

– Ti si lud, Bill.

Objesila se o njegovu lijevu ruku i pokušala ga zaustaviti. Odgurnuo ju je grubim pokretom. Pri tome je na čas zastao. Okrenuo se i vidio Mary kako prinosi ruku ustima da dodir-om ublaži bol udarca koji ju je

odgurnuo. U tom je trenutku shvatio kakav je u očima i svoje žene i Keegana, ali i ljudi s ranča koji su ga promatrali. Svi su oni u njemu vidjeli čovjeka toliko opsjednuta vlašću, da više nije mogao kontrolirati svoje vladanje. S velikim naporom se svladao, potisnuo svoj ponos, zaboravio Keegana i obratio se ženi.

– Žao mi je, Mary. Uzrujao sam se. Ali, ti se ne bi smjela miješati...

Nije završio rečenicu, kada se ona naglo okrenula i pošla stepenicama u kuću. Keegan je cijeli taj prizor pažljivo promatrao. Ako je postojalo nešto što nije mogao podnijeti, onda je to bilo da netko zlostavlja Mary. Osjećao je da je mogao ubiti Grangea u onom trenutku kada ju je udario. Zaboravio je na svaki oprez.

– Grange, nemoj to više nikad uraditi, inače ću te ubiti.

Visoki čovjek naglo se okrenuo, stisnutih pesnica i crvena lica.

– Nestani odavde, Keegane. Nemaš ni najmanje šanse. Dovoljan je jedan moj znak i više te neće biti.

Dok je govorio, Rollins i Forester spuštali su polako ruke prema revolverima.

– Samo naprijed, Grange. Daj znak!

Keeganove su usnice podrhtavale. Nije se bojao. Ruka mu je bila sasvim blizu revolvera. Vidio je mržnju na licima svojih protivnika, ali je usprkos tome ostao odlučan. U iznenadnoj tišini činilo se kao da iskre nasilja titraju u vrućem zraku, kao da opasne munje sijevaju između ljudi koji su stajali sučelice.

Grange je stajao i čekao. Suočen s Keeganovom neočekivanom odlučnošću koja je graničila s bezumljem, potisnuo je svoj bijes.

– Okreni se i odjaši odavde!

– Neću prije nego te upozorim.

– Znam što ćeš mi reći. Nećeš poštovati rok što ti ga je dao Rollins.

– I to, i još štošta drugo. Od sada ni jedan tvoj čovjek ne smije kročiti na moju zemlju.

– Baš me briga. Za dva dana preko tvoje zemlje protjerat ću svoje stado. I nahranit ću ga pri tome tvojom travom.

– Morat ćeš se pobrinuti za nove kauboje, ako to pokušaš učiniti.

– Zar misliš da me možeš zaustaviti?

– Da, upravo to mislim. Pa čak ako pri tome budem morao ubiti i nekoliko ljudi.

Keegan nije čekao da vlasnik Bella razmisli o njegovoj prijetnji, nego je pritegao uzde, okrenuo konja i potjerao ga galopom prema gradu.

Ušavši u veliku kuću, još sav trepereći od bijesa Grange nije primijetio Mary. Pozvao ju je nekoliko puta, ali odgovora nije bilo. Zastao je na trenutak u sredini sobe i začuo njene korake u prostoriji na prvom katu. Pošao je prema stepenicama, no vratio se najprije do ormara s pićima. Iz poluprazne boce natočio je punu čašu viskija, ispio je jednim dugim gutljajem, a zatim krenuo na prvi kat.

Našao je Mary u spavaćoj sobi. Kada je ušao sjedila je pored prozora i gledala u dvorište. Okrenula se, pogledala ga i da Grange nije bio obuzet bijesom,

bio bi primijetio da je njeno lice postalo lice stranca. Ovako, nije zamijetio tu promjenu, već je prešao u napad.

— Mary, mislim da je sada vrijeme da ti i ja malo porazgovaramo.

— Slažem se — odgovorila je.

Pošao je prema njoj, ali ga je zaustavila odlučnim pokretom ruke.

— Ostani tamo gdje jesi. Slušala sam ja ovih proteklih tjedana u gradu svakakve priče o Bellu. Samo do danas im nisam baš poklanjala previše pažnje.

— O čemu govoriš?

— O tome kako se priča da želiš progutati zemlju malih rančera, da ih ti želiš izbaciti s njihove zemlje. Mislila sam da su to sve samo naklapanja i ogovaranja, sve dok danas nisam čula da si naredio Bobu Keeganu da napusti svoj ranč.

— On nema na njega nikakvo pravo.

— Odakle znaš?

— Znam da ćeš mi reći kako je tvoj otac dao navodno tu zemlju Keeganu, ali ta zemlja pripadala je vladi, a ne njemu.

— A kako to da ti onda imaš pravo na nju?

— Na temelju tzv. prava prve ispaše!

Mary je osjećala kako duboko ogorčenje potiskuje u njoj sve ono što je nekada osjećala prema ovom čovjeku. Pokušala je ipak još jednom.

— Pa ti zapravo i ne trebaš tu zemlju. Bell je najveći ranč u Bentonu.

— I postat će još veći — odredit će Grange.

— To mi se ne sviđa.

— Baš me briga sviđa li se to tebi ili ne. A što se Keegana tiče,

drži se podalje od njega. Znam sve o tebi i njemu.

— Nikada nije ništa bilo između nas — zaustila je.

Usnice su mu se razvukle u neugodan osmijeh. Mary se činilo da je počeo uživati u razgovoru.

— Znam da nije ništa bilo i bolje bi bilo da i ne bude.

Odlučnim koracima Grange joj je prišao. Obuhvatio ju je objema rukama u čvrsti zagrljaj. Pokušala se oprijeti. No to je samo pojačalo njegov stisak. Privukao ju je sasvim blizu, sagnuo glavu i svojim usnama potražio njene. Sekundu ili dvije pokušavala se još oduprijeti poljupcu, a zatim se posve opustila, bez otpora, ali i bez odgovora. Ostala je tako, dok nije podigao glavu.

— Nemoj zaboraviti da smo vjenčani — rekao je.

— Nisam zaboravila i mislim da sam pogriješila.

Grange se ukočio. Toplina njena tijela u zagrljaju pobudila je u njemu želju. Ali su njene riječi djelovale kao hladan tuš. Odvratio je oštro:

— Znaš kako kaže ona stara poslovice: sama si napravila svoj krevet.

— Znam, ali ne sviđa mi se više ležati u njemu.

— Prije nekoliko mjeseci bila si još sretna što se možeš nazivati gospođom Grange s ranča Bell.

— To je bilo prije nego što sam znala ono što sada znam.

Što je razgovor tekao dalje to je Grange više osjećao kako je poljuljan njegov položaj gospodara. Netko se usudio oprijeti njegovoj vlasti. I to njegova žena!

— Ako ti se ne sviđa ovdje, možeš se vratiti u grad.

— Razmišljala sam već o tome.

— Onda idi! Idi odmah!

— U redu. Bill. Spremit ću svoje kovčege.

Zaobišla ga je i izišla iz sobe. Bila je upravo na polovici stepenica, kada ju je zaustavio njegov glas.

— Ako odeš, nemoj se više vraćati.

— To i ne kanim — odvratila je, čudeći se što u tom trenutku osjeća olakšanje.

IV

Benton je ležao na izgled tih i miran u vrućem zraku, kao čovjek koji se ispružio na zemlju da se odmori. Ta usporedba i nije bila tako neobična, ako je čovjek pogledao na grad s neke uzvisine. Glavna ulica u kojoj se smjestilo sve što je u gradu bilo važno, ili se smatralo važnim, izgledalo je kao dugo tijelo od kojeg su se račvale kraće i uže pokrajnje ulice — ruke i noge.

Keegan je projahao kroz glavnu ulicu pored nekoliko saluna, kovačnice i trgovine mješovitom robom. Dobro je poznavao to mjesto i više zapravo i nije zamjećivao trošne zgrade olinjelih i na brzinu sklepanih fasada. Jedina je solidno sagrađena bila jednokatnica u kojoj je smještena banka.

Na kraju ulice Keegan je zaustavio konja pred nekom dvokatnicom, sjahao i uputio se prema vratima, iznad kojih je bila tabla s natpisom:

Jock Loring, odvjetnik.

Vrata su bila otvorena i Keegan je bez kucanja ušao u kancelariju. Mladoliki mršavi čovjek koji je za pisaćim stolom prelistavao neke papire, podigao je pogled, nasmiješio se i ustao.

— Zdravo, Bobe. Kako si?

Rukovali su se. Njih dvojica bili su prijatelji još otkako je odvjetnik postavio svoju ploču u Bentonu. Keegan mu je pomogao da preuzme vođenje svih pravnih poslova za Bell. Naravno, kada je Grange preuzeo ranč, to se izmijenilo. Novi je vlasnik prenio poslove nekom odvjetniku u okružnom sjedištu, gradu Sagebrushu. No, Loringa to nije smetalo. Bio je naučen da se zadovolji s malim, a osim toga Keeganovim posredstvom dobio je poslove od većine malih farmera u okolici. Nije se mogao potužiti ni na sugrađane, od kojih su mnogi tražili njegove stručne savjete.

— Trebam pomoć — reče Keegan.

— Ako ti ja mogu pomoći, učinit ću to rado.

Keegan je ukratko ispričao odvjetniku teškoće s novim vlasnikom Bella.

— Imaš li kupoprodajni ugovor?

— Nemam — priznao je Keegan.

Objasnio je kako je Fred Lake smatrao da se nije potrebno baviti takvim sitnicama. Zemlja je bila njegova i on mu je jednostavno poklonio. Upitao je odvjetnika je li točna Grangeova tvrdnja da je ta zemlja zapravo vladino vlasništvo.

— Vjerojatno Grange ima pravo. I to je upravo zakonska smicalica kojom te on želi ulo-

viti. Iako je s druge strane istina da većina rančera na Zapadu nema uredne dokumente što se tiče vlasništva zemlje, već se njome koriste na temelju tzv. prava prve upotrebe. To vrijedi i za Bell i za mnoge druge rančeve.

– Misliš li time reći da se moram odreći svoje zemlje?

– Ne mislim. Kada bi imao dovoljno ljudi, rekao bih ti da s Grangeom razgovaraš njegovim jezikom – revolverima. Boriti se sam, bilo bi to pravo samoubojstvo. Jedino što ti preostaje to je da odjašeš u Sagebrush i da u vladinu uredu podneseš zahtjev na propisani minimum zemlje. Ako zahtjev ne povučesh u roku od godine dana i ako na zemlji budeš radio, postat će i zakonski tvoja.

– Zakonom propisani minimum zemlje vraški je mala površina za uzgajanje mog stada.

– Točno. Ali Pete Scribner radi za tebe. Neka i on podnese zahtjev, a potkraj godine ga prenese na tebe. A što se tiče ostatka koji ti je potreban, morat ćeš riskirati i držati ga, pozivajući se na pravo onoga koji se zemljom koristi.

U Keeganovim se očima pojavio izraz zabrinutosti. Odvjetnik ga je upravo podsjetio na još jedan problem i to onaj što ga je tek trebalo riješiti.

– Spomenuo si Scribnera. Da ga nisi slučajno vidio u proteklih tjedan dana?

– Ne, nisam. Ali zar te on nije čekao na ranču kada si se vratio.

– Nije!

– Posljednji put vidio sam Scribnera prije desetak dana u salunu. Možda je...

Odvjetnik je zastao u pola rečenice. Začuo je neki sumnjivi zvuk pred vratima i uznemiren ustao od stola. I Keeganu se učinilo da je napolju nešto čuo. Naglo je ustao, pošao prema vratima i otvorio ih. Sada je jasno čuo zvuk koraka koji su se brzo udaljavali. Pojurio je stepenicama iz kuće i uspio u trenutku vidjeti kako neki čovjek širokih ramena zamiče iza ugla.

Keegan je potrčao za njim, ali kada je obišao kuću vidio je samo praznu ulicu i nekoliko konja koji su lijeno stajali pred obližnjom trgovinom. Neznamac koji se prikrao vratima kancelarije, nestao je u nekoj od pobočnih uličica.

Dok je Keegan razmišljao, začuo se topot konjskih kopita. Netko je galopom jahao iz grada. Polako se okrenuo prema Loringu koji je u međuvremenu također izišao iz zgrade. Odvjetnik je upitao:

– Jesi li vidio tko je to bio?

– Nisam, ali pretpostavljam.

– Netko s Bella?

– Siguran sam u to.

– Ako je tako, onda nemoj gubiti vrijeme. Smjesta moraš odjuriti u Sagebrush i podnijeti zahtjev za zemlju. Ako uspiješ preteći Grangera, sve što on poslije toga bude poduzimao da te izbaci s tvog ranča, bit će u suprotnosti sa zakonom.

Keegan se složio s njime. Ipak ga je i dalje mučila Scribnerova sudbina. Nije prihvatio odvjetnikovu primjedbu da je njegova pomoćnika možda u brdima zbacio konj i da sada negdje leži sa slomljenom nogom.

– Nema konja koji bi mogao zbaciti Petea. Zaista bih želio znati što mu se dogodilo.

– Slušaj, a kako bi bilo da ja nekoliko dana pripazim na tvoj ranč, dok budeš u Sagebrushu?

– Nikako, Jock. I ovako si već učinio dosta za mene.

– Ali zaista bih mogao doći. Nemam ovih dana baš previše posla. A mogao bih usput potražiti i Scribnera.

– Nikako, naletio bi na Grangeove revolveraše.

Odvjetnikovo ozbiljno lice odavalo je odlučnost. Laganim pokretom ruke prešao je preko opasača s revolverom.

– Ovo nije samo ukras. Poslužiti će ako zatreba.

– Hvala, Jock. Reći ću ti na vrijeme.

Odvezao je konja, uzjahao i potjerao ga galopom. Izišao je ubrzo iz grada i nekoliko kilometara jahao prema sjeveru, a onda skrenuo prečacem da što brže stigne do ranča.

Kada je stigao na ranč, sunce se već priklanjalo zapadu, a vrhunci ne tako dalekih planina bacali su duge sjene na zelenu ravnicu. Sjahao je pred kolibom, ušao i najprije iz ormara izvadio kutiju s mecima koje je pažljivo uložio u opasač. Zatim je uzeo paketić kave, oveći komad slanine i još nekoliko sitnica i sve to stavio u torbu za sedlo. S vješalice je skinuo čuturu i izišao iz kuće da je napuni.

Upravo se vraćao u kolibu, kada su se na hrptu obližnjeg brežuljka pojavila tri jahača. Prepoznao je Monu Freeman a uskoro i njene pratioce. Bili su to Ace Hewlett i Bud Zont, također mali rančeri iz okolice.

– Pretpostavljam da si promijenio mišljenje o noćasnjem sastanku?

Mona je opet s njim govorila prijateljski i napetost u kojoj su se ne tako davno bili rastali, kao da je zaboravljena.

– Nisam.

– A kamo se onda spremaš?

– U Sagebrush.

– Što ćeš tamo? – upitao je Hewlett.

– Imam posla.

Keegan je odgovorio tonom iz kojega se jasno razabiralo kako se njegovi poslovi nikoga ne tiču. No Hewlett se nije dao smesti, a potražio je pomoć i od svog druga.

– Bez obzira o čemu je riječ, nema ništa važnijega od noćasnjeg sastanka na kojemu ćemo raspravljati kako da se odupremo Grangeu, zar ne Bud?

– Imaš potpuno pravo.

– Keegan međutim nije imao nikakve namjere da dopusti drugima da ocjenjuju o njegovim postupcima. Njegove su riječi to potvrdile

– Pustite radije da ja o tome prosudim.

Povukao je uzde konja i poveo ga prema izlazu iz dvorišta. No Mona mu je prepriječila put.

– Bobe, molim te. Učini barem meni uslugu.

– I što bi to trebalo biti?

Nestrpljenje je dalo Keeganovu glasu oštar prizvuk. Vidjelo se da nije spreman dugo raspravljati.

– Dodji na sastanak i ostani bar nekoliko minuta. Toliko ipak duguješ i sebi i nama. Ta svi smo mi susjedi i u istom smo položaju. Barem saslušaj o čemu ćemo raspravljati?

– Prokletstvo, Mona, nemoj ga moljakati. Pusti neka sam iskopa svoj grob i padne u njega.

Keegan je na Hewlettove riječi reagirao samo brzim pogledom u kojem se načas upalila a odmah zatim ugasila iskra gnjeva. Onda je slegnuo ramenima.

– U redu, poći ću s vama.

Jahali su prema sjevero-zapadu. Keegan i djevojka bili su na čelu, a Zont i Hewlett nekoliko koraka iza njih. Povremeno je Keegan čuo njihove prigušene glasove i pretpostavljao da razgovaraju o njemu. Znao je unaprijed kako će biti na sastanku. Njegova odluka da se bori protiv Grangea sâm, na svoj način, izazvat će isto onakvu žučljivu reakciju, kakvu je već bila izazvala kod Freemanova. Ipak, to nije ni najmanje utjecalo na njega.

U dvorištu Freemanova ranča već su stajala četiri osedlana konja. Kada su ujahali zaustavio ih je oštar poziv.

– Stoj! Tko ide?

– Mona Freeman i još trojica – Keegan, Hewlett i Zont

– Znači, sada smo svi ovdje.

Glas je sada bio bliže i kada je u tami odjednom bljesnulo svjetlo iz svjetiljke što je držao u ruci čovjek koji ih je zaustavio. Keegan je prepoznao Fena Gavina, jednog od jahača s Freemanova ranča.

Pogledao ga je i rekao:

– Mislio sam da ti nećeš doći.

– Predomislio sam se – odvratio je Keegan kratko.

Gavin je poveo njihove konje, a oni su se uputili prema glavnoj zgradi. Vidjelo se da u velikoj sobi gore svjetla, a zastori su bili navučeni. U trenutku ka-

da su stigli do vrata, ona su se otvorila i u odsjaju svjetla iz sobe u njihovu se okviru oštro ocrtavala Freemanova figura. Brzo ih je pogledao i rekao:

– Udite, nemojte se ovdje zadržavati. Tko zna tko se sve noćas skita okolicom.

Ušli su u sobu u kojoj su već sjedila četiri muškarca. Prostorija je bila puna dima od njihovih cigareta. Doimali su se potišteno a na licima im se vidjelo kako je teško živjeti na Zapadu. Iza njih je bila loša godina, a išli su u susret godini koja također nije obećavala ništa dobra. Osim toga, prijetila je opasnost da ih Grange potjera s njihove zemlje.

Na stolu u sredini sobe stajala je načeta boca viskija i nekoliko čaša. Freeman je pošao prema stolu i preko ramena dobacio svojoj sestri:

– Mona, molim te donesi još četiri čaše.

Kada se Mona vratila sa čašama i stavila ih na stol, pokazao joj je laganim pokretom ruke da ih ostavi same. Natočio je viski, podigao čašu i nazdravio:

– Za naše planove.

Ispraznio je jednim gutljajem pola čaše, odložio je na stol i nastavio:

– Drago mi je da smo se večeras svi okupili ovdje. Važno je da se držimo zajedno, ako želimo i dalje biti rančeri u Bentonu. Dvojici od nas Grange je ponudio da otkupi zemlju, ali po smiješno niskoj cijeni. Odbili smo i odmah smo se suočili s nevoljama.

Hewlett ga je prekinuo i rekao:

– Zaboravljaš da smo i mi ostali doživjeli nevolje. Meni su

ubili pet grla stoke, a Forbesu su zatrpali jedan od izvora, pri čemu nam Grange nije čak ni ponudio odštetu.

– Jeste li sigurni da je Bill odgovoran za to? – upitao je Keegan.

– A tko bi drugi mogao biti? – oštro je odgovorio protupitanjem Freeman, nastavljajući:

– I tebi je danas Grange zaprijetio i naredio da do sutra uvečer napustiš ranč.

– O čemu je riječ? – upitao je Jesse Wallop.

– Grange je poslao Rollinsa na Keeganov ranč i dao mu rok do sutra navečer da napusti zemlju.

Wallop je skočio na noge a obrazi su mu pocrvenjeli.

– To je tiranija. Grange postaje sve bezobrazniji. Sada je sasvim jasno pokazao što namjerava.

– I zato moramo brzo djelovati – dodao je Freeman.

– Moramo se ujediniti i nadzirati okolicu.

– To nećemo moći – hitro odgovori Keegan.

– A zašto ne?

– Jednostavno zato što nemamo dovoljno ljudi. Ti jedini od nas imaš tri jahača. Mi ostali imamo dvojicu ili samo jednoga. S tako malo ljudi ne možemo uspješno kontrolirati ovo područje.

– Ima i drugih mogućnosti. Možemo ometati Grangeovo stado i njegove jahače. Ako ih dovedemo u položaj da se brane, bit će time toliko zaokupljeni pa neće imati vremena za nas.

– I to bi bio velik pothvat. Osim toga, ako diraš Grangeovo stado, kršiš zakon.

Taj prigovor nije Freemana ni najmanje pokolebao. Prezri-vo je dobacio:

– Nema ovdje zakona. Zakon je osamdeset kilometara odavde u Sagebrushu.

Hewlett mu se odmah pridružio, zlobno se obraćajući Keeganu:

– Možemo mi biti zakon. Ili možda imaš nešto protiv toga?

– Imam. Bolje bi bilo da svi vi pokušate ono isto što ću i ja učiniti. Treba otići u vladin ured u Sagebrushu i podnijeti zahtjev za zakonski minimum zemlje. Svaki od vas koji ima jednog ili dva jahača na ranču može i njih nagovoriti da podnesu takve zahtjeve. kada prođe godina dana, i uz dokaz da ste radili na zemlji, ona je zakonski vaša i nitko vam je više ne može oduzeti.

– Nitko osim protuhe Grangea – dobacio je jetko Hewlett i produžio:

– Grange ne poštuje ni jedan zakon osim svoj. A njegov je zakon – revolver.

– Ace ima pravo. Samo gubiš vrijeme – dodao je Freeman.

– Moram pokušati. Ako Grange usprkos tome pokuša oduzeti moju zemlju, onda će on biti taj koji će prijeći granicu dopuštenoga.

Hawlettu se takav tok razgovora sve manje svidao. Vjerojatno je pio već i prije sastanka, a otkako su ušli u kuću na Freemanovu ranču, popio je dvije pune čaše viskija. Alkohol je samo pojačao njegovo neraspoloženje prema Keeganu i njegovim namjerama.

– Briga Grangea tko će prvi učiniti nešto nedopušteno. No sve mi se čini da ti ne želiš biti uz nas.

– Ako ćete napadati Gran-geovo stado, ili činiti bilo što drugo što je protuzakonito, sasvim sigurno vam se neću pridružiti.

Atmosfera u zadimljenoj sobi postala je najednom napeta. U tišini je Hewlett naglo napravio dva koraka naprijed i zgrabio Keegana za košulju. Progovorio je glasom promuklim od ljutnje:

– Zapamti, prijatelju. Onaj tko sada nije s nama, taj je protiv nas.

Keegana očito nije bilo lako dojmiti takvim prijatnjama. Iako je vidio nijemi izazov u čovjekovim očima, odlučnim pokretom odgurnuo ga je od sebe. Hewlett je zateturao natraške, spotaknuo se o Zonta i obojica su pala na pod.

Zont se pridigao psujući i činilo se kao da se i on želi umiješati u svađu. No u Hewlettu je bilo taman dovoljno alkohola, koliko je potrebno da čovjek precijeni svoje snage i zaboravi na oprez.

– Ne miješaj se. Sam ću ga srediti!

S tim povikom bacio se sagnut na Keegana. Udario ga je glavom u želudac, presjekavši mu dah i obuhvativši ga rukama oko koljena, pa je Keegan izgubio ravnotežu. I napadač i napadnuti bili su na podu.

S nekoliko pokreta Keegan se oslobodio, ali je njegov protivnik bio uporan. Još jednom se bacio na njega, i još jednom ga je srušio. Valjali su se na podu izmjenjujući udarce. Zatim je Keegan opet stao na noge.

Hewlett je ponovo krenuo u napad. Njegov je prvi udarac potpuno promašio, a drugi je

samo okrznuo Keeganovo rame. A onda je došao red na Keegana. Ljevicom je udario protivnika u želudac, a istodobno je njegova desnica našla Hewlettovu bradu.

U istom je trenutku volja i sposobnost za borbu napustila silovitog Hewletta. Koljena su mu popustila i opružio se koliko je dug i širok na podu.

Keegan ga je prekoračio, okrenuo se i pogledao ostale koji su dotle šutke pratili obračun.

– Nadam se da ćete se svi složiti da je Hewlett sam tražio ono što je dobio.

Jesse Wallop je odgovorio:

– Čini mi se da si ti taj koji tražiš nevolju. Ne govoriš našim jezikom. Poslušaj moj savjet i nestani odavde dok još možeš.

Podržao ga je Zont, lica crvena od bijesa. Da bi potkrijepio svoje riječi, nespretnim je pokretom izvukao revolver.

– Da, nestani dok još možeš stajati na nogama.

Keegan je stajao sasvim mirno. Osjećao je neprijateljstvo ostalih i činilo mu se kao da ga od njih dijeli neki čvrsti zid. Ni je ni pokušao povući revolver. Ali oni koji su mu prijetili, vidjeli su da ga nisu uspjeli uplašiti. Bio je čvrst i odlučan, iako je znao da će od tog trenutka biti sam i bez prijatelja. Tu je njegovu spoznaju potvrdio i Freeman.

– Odlazi odavde! Ja ću dotle zadržati druge.

– Otići ću, ali ne moraš nikoga zadržavati. Ako se bilo tko od vas još želi boriti, bit će mi drago da ga uslužim, kao što sam i Hewletta.

– Ne budi budala, Bob, odlazi!

Zont je pošao prema Keeganu kao da se želi odazvati njegovu pozivu na borbu.

– Prokletstvo, Keegane. Ovo je već previše. Što misliš tko si? Trebalo bi te zaista naučiti pameti.

Freeman je očito smatrao da je jedna tučnjava za tu večer bila dovoljna. Zaustavio je Zonta i rekao Keeganu:

– Znaš gdje su vrata.

I tako je Keegan ostao sam. Susjedi s kojima doduše nije bio baš prijatelj, ali s kojima su ga do tada povezivali zajednički interesi, postali su mu neprijatelji. Baš kao i vlasnik Bella. Šutke je izašao u noć.

V

Odjahavši s Freemanova ranča, Keegan se zaputio prema sjeveru. Jahao je tri sata uz male stanke svakog sata, tek toliko da konj malo predahne. Zaustavio se napokon u nekom gustom šumarku i tu je zanoćio.

Probudio se u zoru. Zapalio je malu vatru, ispržio na njoj malo slanine i napunio čuturu vodom iz obližnjeg potoka. Onda je krenuo dalje. Žurilo mu se.

Keegana je, naime, još mučilo pitanje tko je bio neznamac koji je prisluškivao njegov razgovor s odvjetnikom Loringom. Ako je to bio netko od Grangeovih ljudi, mogao je bez sumnje očekivati neprilike. Postojale su zapravo samo dvije mogućnosti. Ili će mu Grange namjestiti zasjedu i pokušati ga ubiti, ili će nastojati prije njega stići u vladin ured gdje se podnosi za-

htjev za dodjelu zemlje. Ni jedna se mogućnost Keeganu nije odviše svidjela.

Zato je vrlo pažljivo promatrao kraj kojim je jahao. Putem je susreo samo dva jahača s jednog od obližnjih velikih posjeda i nitko ga nije pokušao spriječiti da stigne do Sagebrusha.

Okružno je sjedište izgledalo kao i svaki drugi gradić toga kraja. Jedina je razlika možda bila u tome što se Sagebrush prostirao na malo većoj površini, i što je imao više saluna. Prošao je tri raskršća dok je stigao do zgrade u kojoj su bili smješteni vladini uredi. Upravo je htio sjahati, kada je njegovu pažnju privukao oveći komad papira pribijen na vratima zgrade. nagnuo se u sedlu i pročitao:

Danas ne radimo!

Bio je razočaran, ali se morao pomiriti s time da će pričekati do sutra. Potjerao je konja laganim korakom prema salunu. Na ulicama je bilo mnogo ljudi. Neki su se besposleno vrzmali, drugi su obavljali dnevne poslove. Pred salunom bilo je privezano desetak konja. Uz sama vrata, prividno nemarno naslonjen, stajao je neki čovjek. Obod sombrera navukao je duboko na oči, tako da mu se lice jedva vidjelo.

Keegan ga je nekoliko trenutaka pažljivo promatrao. Neznanicu se to očito nije svidjelo, jer se naglo okrenuo i nestao u salunu. Taj naoko bezrazložni odlazak uznemirio je Keegana. Sjahao je, oprezno se ogledao i privezao svog konja uz konje ostalih gostiju saluna. Dok je to radio, preletio je pogledom nji-

hova sedla. Kod petog po redu srce mu je brže zakucalo.

Na sedlu je bio znak Bella. Polako je ušao u salun. Odmjerio je pogledom ljude koji su sjedili za stolovima ili pili uz šank. No odmah je shvatio da mu to neće mnogo pomoći. Lice čovjeka pred salunom vidio je nejasno i nije ga mogao prepoznati.

— Tražite li nekoga? — upitao ga je barmen.

— Tražim. Učinilo mi se maloprije, da sam vidio jednog prijatelja kako ulazi ovamo.

Keegan je odgovorio mirno, ali dovoljno glasno da su ga svi mogli čuti. Pri tome je i dalje pogledom prelazio preko lica koja su sada sva bila okrenuta prema njemu. Svi su bili stranci.

— Jedan je čovjek upravo išao na stražnja vrata. Možda ga još zateknete u dvorištu.

— Hvala!

Keegan je požurio do stražnjih vrata, otvorio ih i zakoračio u dvorište, omeđeno drvećem. Nigdje nikoga.

No u istom je trenutku začuo s ulice ispred saluna topot kopita. Pojurio je na drugu stranu, nadajući se da će dospjeti baciti barem letimičan pogled na neznanca kojemu je očito bilo stalo da se s njime ne sretne. Stigao je prekasno.

Neraspolažen, odveo je konja u staju, a zatim se uputio prema restoranu i naručio objed. Pojeo je sve što su stavili pred njega, ali nije jeo s užitkom. Razmišljao je neprestano o jahaču s Bella koji je odjahao kada ga je primijetio. Sada je bio sasvim siguran da će biti grdnih neprilika prije nego doprije podnijeti

zahtjev za dodjelu zemlje. Osjećao je da se događaji odvijaju mimo njegove volje. Svijet u kojem je živio počeo se rušiti.

Pojeo je, ostavio srebrni dolar na stolu i izašao. Ponovo je otišao do vladina ureda, gdje je od nekih prolaznika doznao da će činovnik koji je otišao posjetiti bolesnog rodaka u nekom obližnjem gradiću, raditi sutra od osam sati. Prošetao je okolnim ulicama, ali ga je to tumačenje bez cilja ubrzo umorilo.

Otišao je zato u hotel, prijavio se i dobio sobu. Tek kada je legao osjetio je koliko su ga umorili naponi i uzbuđenja proteklih dana. Prislonio je stolicu uz vrata, skinuo opasač s revolverom i objesio ga nadohvat ruke. Legao je i pokrio se tankim pokrivačem. Zaspao je odmah.

Kad se probudio, vani je već bio mrak. Prišao je prozoru, odgurnuo zavjesu i pogledao na ulicu. Zatim je upalio svjetiljku i oprao lice da se malo osvježi. Pripasao je revolver i pošao prema vratima. Zastao je na trenutak jer je na hodniku začuo korake. Čovjek je očito prošao pored njegove sobe i otišao dalje. Otvorio je vrata naglim pokretom. Hodnik je bio slabo osvijetljen. Jedan je dio bio potpuno u sjeni. I iz tog dijela odjeknuo je oštar prasak revolverskog hica. Instinktivno se trgnuo prema natrag. Zrno se zabio u dovratnik tik do njegove glave. U trenutku kada se mašio svojeg revolvra, nepoznati je napadač ponovo povukao obarač. Odjeknuo je drugi hitac.

VI

Na Freemanovu ranču savjetovanje je nastavljeno poslije

Keeganova odlaska. Mona je još jednom donijela piće, a zatim izišla iz zadimljene prostorije. Oprezno se iskrala iz kuće, prišuljala do staje, ušla i što je tiše mogla osedlala svog konja. Nije željela da je bilo tko vidi ili čuje. Vodila je konja za uzdu i popela se u sedlo, tek kada je bila sigurna da se topot kopita ne može čuti na ranču.

Očito je dobro znala put kojim je jahala. Prošla je preko uzvisine s koje se dobro vidio put što je od Bella vodio prema Bentonu. Nakon petnaestak minuta stigla je do šumarka u kojem je bila mala koliba. Oprezno je pošla prema njoj. Bila je još nekoliko koraka udaljena od vrata, kada su se ona otvorila. U blijedu mjesečevu sjaju ugledala je obrise snažno građena muškarca.

– Bill? – upitala je pomalo nesigurno.

Grange joj je prišao brzim koracima.

– Što ti ovdje radiš? – upitao je mrzovoljno.

– Srdačno me dočekuješ.

Prebacila je jednu nogu preko sedla i spustila se u Grangeovo naručje. U dugom poljupcu pritisla je svoje usne uz njegove, a rukama ga je stisla u zagrljaj.

– Neće ti to noćas mnogo koristiti, Mona.

– Siguran si u to?

Znala je da neće moći odoljeti dodiru njena mladog tijela i vrućini njenih usana. Ali se istodobno u njoj rodila i sumnja.

– Da ne čekaš možda neku drugu ženu?

– Ne, ne čekam drugu ženu, ali imam posla.

– Slušaj, ugovorili smo sastanak. I to ovdje, večeras. Ili si možda zaboravio, a možda se samo praviš da si zaboravio.

– Dobro, u redu, zaboravio sam. Ionako od sastanka neće biti ništa. Rekao sam ti, imam posla.

– Da se taj posao ne zove Keegan?

– Što, zar ga još držiš na uzdi?

– Kako to misliš?

– Mona, nemoj misliti da mene možeš zavaravati. Ti si se upuštala u avanture sa svakim pristalijim muškarcem u Bentonu. I da se sutra pojavi netko novi, tko bi ti se svidio, isto bi učinila.

Još dok je izgovarao posljednje riječi, njena je ruka poletjela prema njegovu licu. Udarila ga je, ali joj je Grange odmah vratio sa dva udarca.

– Da to više nikada nisi pokušala. Ja sam od onih muškaraca koji se ne boje udariti ženu, pogotovo ako smatram da ona to zaslužuje.

Mona mu se iznenada bacila u zagrljaj. Stisnuo ju je. Ljubili su se divlje i strasno, a onda ju je odgurnuo od sebe. Gotovo sa žaljenjem je rekao:

– Večeras nemam vremena.

– Da te možda ne zaokuplja sastanak rančera kod mojeg brata? Tvoji su ti špijuni sigurno javili o tome.

Na Grangeovu se licu pojavio izraz zanimanja.

– Je li i Keegan bio?

– Da, bio je.

– I što su zaključili?

Mona se pomalo zlobno nasmijala.

– E, to je već druga stvar. Što radim s mojim tijelom, ne tiče

se nikoga osim mene. Ali u ovo su već upleteni i drugi ljudi.

– Znači, odana na dvije strane, zar ne?

– Ako želiš, možeš to i tako nazvati.

Nisu više imali što reći. dogovorili su se o idućem sastanku za nekoliko dana, a zatim su odjahali svaki na svoju stranu. Tako se barem činilo.

Grange se udaljio najviše kilometar. Zatim je okrenuo konja i vratio se putem kojim je i došao. U daljini je još čuo topot kopita Monina konja. Sjahao je i povukao se u duboku sjenu uz kolibu. Čekao je desetak minuta, a onda je opet začuo topot kopita. Netko je dolazio. Najvjerojatnije čovjek kojega je očekivao, onda kada se iznenada i nepredviđeno pojavila Mona. Nije se pomakao ni kada je primijetio obris čovjeka koji je polako prilazio.

– Grange, jesi li ovdje?

– Da, tu sam Harry, samo priđi.

Pridošlica je bio Harry Freeman! Sjahao je i pozdravio se s Grangeom. Oprezno se ogledavao i činilo se da ga nešto muči.

– Da li je netko malo prije bio ovdje? – upitao je.

– Ne, nikoga nisam vidio.

– Kada sam prilazio, učinilo me se da čujem nekog jahača, kako dolazi odavde.

– Što misliš tko je to bio? – upitao je oštro Grange.

– Ne znam, nisam želio provjeravati. Sklonio sam se s puta.

Grange je odahnuo. Ne bi mu nimalo odgovaralo da je Freeman doznao za noćne izlete svoje sestre. Mogao je, dakle, prijeći na ono što je bilo važnije.

– Onda, kako je prošao sastanak?

– Sve je u redu. Imam ih sve pod kontrolom osim Keegana.

– O njemu ću se već pobrinuti!

– Grange, taj je čovjek spreman da se upusti u borbu s tobom.

– Znam, bio je danas poslije podne na Bellu da mi to sam kaže, pošto su moji ljudi prenijeli naređenje da ode sa zemlje.

– Odvažan je.

– Ne, on je obična budala. Do sutra ili ga više neće biti među živima, ili će za mene biti bezopasan.

Freeman je iznenađeno podigao glavu. Grange je objasnio kako je jedan njegov čovjek u Bentonu prisluškivao razgovor između Keegana i odvjetnika Loringa. Znajući da će Keegan prema odvjetnikovu savjetu otići u Sagebrush, poslao je tog čovjeka da ga tamo dočeka.

– Moj čovjek ima naređenje da podnese zahtjev za dodjelu Keeganove zemlje, prije nego Keegan tamo stigne. Ako to iz bilo kojih razloga ne bi bilo moguće, mora ga spriječiti u podnošenju zahtjeva za dodjelu zemlje. I pri tome ne smije birati sredstva.

Freeman je zamišljeno otkapčao i opet zakapčao kopču opasača s revolverom. Prema svemu sudeći, svidjelo mu se ono što je čuo.

– Čini se da si zaista priključio Keegana.

– On je već otpisan. O njemu ne trebamo više razmišljati. No, više me zanima kako je s ostalima.

– Zbunjeni su i uznemireni.

Spremni su učiniti što im zapovijedim.

— U redu, a kakve si im planove predložio?

— Govorili smo o noćnim akcijama kojima bismo uznemirivali tvoje ljude i stada.

Grange je pobjesnio. Oči su mu ljutito sijevale, a stisnuta je šaku uzdigao prema Freemanu.

— Pa ti si lud. To su upravo i jedine akcije koje bi me zaista mogle ometati. Moji su ljudi, dođuše, dobri borci, ali ne želim da netko od njih pogine u jednoj od tvojih glupih akcija.

— Ne boj se, to je samo prividan plan. Sutra ću im predložiti ono što ćemo zaista učiniti. Reći ću im kako bi bilo najbolje da ujedinito naša stada i da ih zajedno čuvamo u nekoj dolini. Objasniti ću im da zajedničko stado može čuvati samo nekoliko ljudi, dok će drugi moći izvoditi akcije protiv tebe. Jednu takvu akciju ćemo i provesti, ali — naravno pripaziti ću da ti pročinimo što manju štetu. U međuvremenu dvojica će mojih ljudi uz pomoć tvojih jahača rastjerati veliko stado i trebat će barem mjesec dana da ga opet skupimo. Dotle neće imati vremena da te uznemiruju.

— To mi se sviđa. Znači, Freeman, sporazum vrijedi.

— Jasno. Moja je nagrada Hewlettova i Zontova zemlja.

VII

Drugi je metak iz revolvera skrivena napadača pogodio Keegana. Zapravo ga je okrenuo, pa je na trenutak pokleknuo. Iz tog je položaja naciljao u tamni kut hodnika i povukao

obarač. Očito nije pogodio, ali je natjerao napadača u bijeg. Čuo je bat koraka koji su se brzo udaljavali. Krenuo je u potjeru.

Na stepenicama, što su vodile prema stražnjem izlazu iz hotela, na trenutak je opazio obrise čovjeka koji je bježao. Opalio je još jednom, ali ni sada nije pogodio. Izjurio je na ulicu i nastavio trčati za jahačem s Bella. Vidio ga je samo povremeno kada je kao sjenka promakao pored nekog osvijetljenog prozora. BjeGUNac se povremeno okretao i žučkasti plamen iz cijevi njegova revolvera potvrđivao je da još nije odustao od namjere da ubije Keegana.

I Keegan je odgovarao vatrom, ali ni on ni napadač nisu bili sretne ruke. Meci su zviždali oko jednoga i drugoga, ali pogodio nije ni jedan.

Na kraju ulice, na pozadini zvijezdama slabo osvijetljena neba, ocrtavali su se obrisi omanje staje. Približavajući joj se, Keegan je osjetio kako ga neki unutrašnji osjećaj tjera na oprez. Instinkt ili predosjećaj opasnosti. Ni sam nije znao što je posrijedi. Ipak je usporio, stao i oslušnuo. Nije se čulo ništa osim lagana šuma lišća na vjetru.

Nekoliko je trenutaka oklijevao, a zatim se zaletio prema vratima staje, odgurnuo ih i utrčao u mračnu prostoriju. Ni je učinio dva koraka kada je otprilike na sredini staje bljesnuo plamen iz revolverске cijevi. Bacio se na tlo u posljednjem trenutku. Metak je prozujao tik do njega.

Keegan se povukao u najbliži odjeljak. Najbolje je da čeka i izdrži što dulje. Prije ili kasnije

pucnjava će privući ljude iz grada, a njihov bi dolazak za njega bio spas. Ako se nekome žurilo da što prije završi obračun, onda je to bio napadač.

No Keegan nije bio od onih ljudi koji »izbjegavaju opasnost kada se s njome izravno suoče. On nije želio čekati. Slobodnom rukom opipavao je tlo oko sebe. Napipao je odbačenu konjsku potkovu. Zavitlao je prema sredini staje, čvrsto stežući revolver drugom rukom.

Dogodilo se upravo ono što je i očekivao. Napadač je nasjeo. Reagirao je novim hicem na zvuk potkove kada je pala na tlo. Keeganu je to bilo dovoljno da utvrdi njegov položaj. Istrčao je iz zaklona i ispalio nekoliko metaka u smjeru jahača s Bella. Jahač se očito prestrašio i pokušao istrčati na ulicu.

To je, međutim, bilo kobno za njega. U jednoj od obližnjih kuća gorila je svjetiljka. Njeno svijetlo nije moglo pomoći Keeganu dok se dvoboj odvijao u staji, ali je sada jasno vidio čovjeka koji se povlačio. On je stajao u mraku, a napadač se ocrtavao u pozadini slabo osvijetljene ulice. Keeganu je to bilo dovoljno.

Podigao je revolver i dva puta povukao obarač. Jahač s Bella bio je mrtav prije nego što je dodirnuo tlo. Odjednom je tišinu prekinuo žamor znatiželjnika koji su se okupili oko staje. Oni hrabriji provirivali su kroz vrata.

– Svršeno je – rekao im je Keegan.

Nitko od znatiželjnika nije mu odgovorio. Napokon se negdje iz pozadine začuo nestrpljivi glas što je odavao čovjeka vična zapovijedanju.

– Mičite se, pustite me da prođem!

Ljudi su se razmaknuli i pred Keegana je stupio visok tamnokos čovjek. Prvo što je Keegan na njemu primijetio bila je šerifska zvijezda. Znao je tko je pred njim. Bio je to okružni šerif Ben Fraser.

– Predajte mi revolver – tražio je.

Uzeo je oprezno Keeganovo oružje i poslao najbližeg čovjeka da donese svjetiljku. Kada se ovaj vratio, uputio se Fraser da pogleda napadača.

– Mrtav je. Ispričajte kako se sve to dogodilo!

U nekoliko rečenica Keegan je ispričao šerifu što se događalo te večeri, od trenutka kada je otvorio vrata hotelske sobe. Činilo se da Fraser baš nije previše zadovoljan onim što je čuo.

– Dobro, recimo da je bilo tako. A tko je napadač?

– Ne znam. Prvi put ga vidim.

Keegana je zaista i samoga čudila činjenica da nije poznavao čovjeka koji ga je pokušao ubiti. Ipak, bio je uvjeren da je to jedan od jahača s Bella, vjerojatno iz skupine koja je tek nedavno bila primljena na ranč.

– Šerife, što se tiče događaja u hotelu, mogu potvrditi ono što ste upravo čuli javio se bratati čovjek koji je do tada pažljivo slušao Keeganovu priču. Objasnio je da stanuje u istom hotelu i da je vidio kako je neznanac pucao u hodniku na Keegana, a zatim pobjegao na ulicu.

Šerifa Frasera to je zadovoljilo. Pribilježio je još osnovne podatke od Keegana, raspitao se

gdje ga može naći ako mu zatreba i vratio mu revolver uz napomenu da je to, što se njega tiče, jasan slučaj samoobrane. Ipak, jedno mu pitanje nikako nije dalo mira.

— Imate li barem pojma zašto bi netko želio da vas ubije?

Bez razmišljanja Keegan je zanijekao, iako je i te kako dobro znao što je posrijedi. Otišao je u hotel, previo ranu koja je zapravo bila samo veća ogrebotina, večerao i legao.

Idućeg jutra bio je prva stranaka u vladinom uredu. Činovnik je bio tamo i posao je obavio za četvrt sata. Keegan je ispunio potrebne obrasce, pripazio pri ucrtavanju na kartu da zemljište koje mu je sada bilo i službeno dodijeljeno, obuhvati najbolje, parcele gdje su i zgrade na njima. Nakon obavljena posla uputio se prema Bentonu.

Na uzvisinu s koje se dobro vidio njegov ranč stigao je malo prije zalaza sunca. Obično se veselio pogledu što se pružao do ranča. Sada mu je veselje bilo pokvareno. Iz zgrade na ranču uzdizao se tanak trag dima, u dvorištu su stajala tri osedlana konja, a u blizini je paslo veliko stado koje je očito bilo s Bella. Grange je, dakle, ispunio svoju prijetnju!

Keegan je uvijek bio hazarder. Nikada se nije bojao opasnosti, pa čak ni onda kad je bio svjestan da će izgubiti. Tako je bilo i sada. Bio je suočen s moćnijim protivnikom ali je odlučio da se bori.

Grangeovi ljudi vjerojatno su upravo večeravali u kolibi. Polako i tiho spustio se prema ranču, iskorištavajući svako stablo uz put kao zaklon. Stigao

je neprimijećen. Naglim je pokretom otvorio vrata i upao u sobu, držeći upereni revolver u ruci. Zatekao je, kao što je i pretpostavljao, jahače s Bella — Rollinsa i Forda. Na pitanje gdje je treći nisu mu odgovorili.

— U redu, onda ću najprije završiti s vama. Polako otkopčajte pojasove i spustite ih na pod. Zatim ih nogom odgurnite u najdalji kut sobe. Nakon toga otjerajte stoku odavde.

— A tko će je odvesti — pobuni se Rollins.

— Ti i tvoji prijatelji i to još prije mraka.

Pazio je što rade ta dvojica, ali ni u jednom trenutku nije zaboravljao da negdje mora biti još jedan čovjek. Upozorio ga je iznenadni bljesak u Rollinsovim očima. Imao je taman toliko vremena da se okrene, spazi iza sebe neku sjenu i izbjegne udarac koji mu je bio namijenjen. Napadač ga je, međutim, ipak zahvatio po ramenu i srušio. U tom su se trenutku i Ford i Rollins bacili prema svojim revolverima.

Keegan je znao da sada mora biti brz. Drškom revolvera uspio je ošamutiti čovjeka koji ga je napao, ali u trenutku kada se uspravio, odjeknuo je već prvi hitac iz Fordova revolvera. Srećom, promašio je. Još u pokretu, Keegan je odgovorio vatrom. Bio je bolji strijelac pa je Fordu uz uzvik bola i psovku pao revolver iz okrvavljene ruke.

Rollins je procijenio da je bolje da ne izigrava heroja. Zajedno s Fordom podigao je s poda onesviještena trećeg jahača s Bella. Krenuli su u dvorište.

— Nemoj trošiti riječi psujući Keegana. To ti je isto kao da

psuješ mrtva čovjeka. Ne isplati se.

Ford je začuđeno pogledao Rollinsa. Nije razumio što želi reći. Pomogao mu je Keegan.

— Rollins te vjerojatno želi podsjetiti da će Grange, kada čuje što se ovdje dogodilo, izdati naređenje svim svojim ljudima da pucaju na mene čim me opaze. Bit će to nešto kao slobodni lov. Imamo li pravo, Rollinse?

— Da, imaš pravo. Upravo će tako biti. Zbog toga ti je dragocjen svaki sat što ga proživiš.

— Nećeš me uplašiti. Osim toga imam poruku za tvog gazdu. Reci mu da sam u Sagebrushu podnio propisani zahtjev za dodjelu zemlje. Vi ste sada na mom posjedu. I još nešto. Ako je Grange zainteresiran da pristojno pokopa jednoga od svojih ljudi, može njegovo tijelo pokupiti u Sagebrushu. A sada, nestanite odavde i pokupite stoku.

VIII

Noć se već spustila kad je i posljednje govedo s Grangeova ranča napustilo Keeganovu zemlju. Vraćajući se prema kolibi, iznenađeno je zastao kada je opazio u njoj svjetlo, a pored vrata privezanog konja. Zar opet nezvani posjetioци? Posegnuo je rukom prema revolveru upravo kada se na vratima pojavila vitka djevojačka firuga.

— Hej, Bob! To sam ja, Mona Freeman.

— A što ćeš ti ovdje? Špijuniraš za svojeg brata?

— Ne špijuniram. Došla sam da te pokušam još jednom na-

govoriti da nam se pridružiš. Vidjela sam što se dogodilo s jahačima s Bella.

Keegan je ispričao kako je podnio i zahtjev za zemlju i što se dogodilo Grangeovu čovjeku koji ga je u tome pokušao spriječiti.

— To ti Grange nikada neće oprostiti. Kako ne shvaćaš da sam nemaš nikakve šanse. Moraš nam se pridružiti.

— Ne, moram. Unajmit ću nekoliko ljudi, ako ih nađem u Bentonu. Moram naći zamjenu za Petea Scribnera.

— Eto vidiš! Zar ti to nije dovoljno upozorenje? Pete je jednostavno nestao. Sigurno je Grange naredio da ga ubiju. Tako ćeš i ti proći ako budeš tvrdoglavo i dalje išao sam svojim putem. Pođi sa mnom.

— Ne, ja sam svoje rekao Harryju i pri tome ostajem.

Mona je pokušala još i posljednjim sredstvom. Stegnula je Keegana u zagrljaj, stisnuvši se uz njega tako da je osjetio svu toplinu njena poželjnog tijela.

— A kako bi bilo da me poljubiš prije odlaska?

Pokušao ju je blago odgurnuti, ali nije uspio. Ona ga je željela i to nije skrivala. Usne su im se srele u dugom, gotovo bolnom poljupcu od kojeg se Keegan otrgnuo tek kada je ostao bez daha.

— U redu Mona, to je sve. Idi sada.

Gledala ga je očima punim strasti i požude. Kada je progovorila, glas joj je bio tih i mekan.

— Dobro, idem. Danas idem. Ali doći će noć kada ćeš me i te kako željeti. Noć kada ti neće

biti dovoljno da samo misliš na Mary.

Prije no što je uspio bilo što odgovoriti, vinula se spretnim i gipkim pokretom u sedlo i potjerala konja.

Keegan je ostao sam sa spoznajom da je spriječio prvi Grangeov napad, ali da mu šanse zato nisu veće. Na trenutak poželi da vikne Moni da stane i da ga pričeka, no njegov ga je tvrdoglavi ponos u tome spriječio.

Razmišljao je još nekoliko trenutaka o Moni. Ona ga je i te kako privlačila. No već davno je spoznao da to nije ljubav. Znao je, osim toga, da ni ona ne voli njega. Bila je to samo strast i požuda. S onim što je osjećao za Mary koju je izgubio, nije se to moglo usporediti.

Večerao je i legao, ali iako je bio umoran i iscrpljen, nije mogao odmah zaspati. Mučile su ga misli o onome što se dogodilo u Sagebrushu, a još više spoznaja da će biti još sukoba i još mrtvih.

Slijedećeg je jutra Keegan poslije doručka obišao cijeli svoj ranč. Tri je sata pretraživao i najudaljenije kutke, nadajući se da će negdje pronaći makar i najmanji trag koji bi mu pomogao da sazna nešto o sudbini Petea Scribnera. Ništa nije našao.

Zatim je sakupio oba svoja stada i potjerao ih na livadu blizu kolibe. Poslije ručka uputio se u Benton. Bilo je krajnje vrijeme da pokuša unajmiti nekoliko ljudi. Svratio je najprije u salun Hondo, omiljeno sastajalište jahača s Bella.

Pred začuđenog barmena bacio je dva opasača s teškim kolovovima.

— Što to znači?

— Rollins i Ford navratit će vjerojatno kasnije, pa im to predajte. Uzeo sam im jučer.

Izišao je i skrenu u pokrajnju ulicu. Tu je bio salun u koji je on obično svraćao.

Kada je ušao, zamijetio je nekoliko stalnih gostiju, a za barom stajala su dva stranca. Bili su odjeveni kao goniči goveda. Stao je uz njih, naručio viski i obratio im se:

— Hoćete li mi se pridružiti?

Prihvatili su poziv, naručivši također viski. Kada su malo otpili, Keegan je opet progovorio:

— Ako se ne varam, stranci ste u Bentonu. Tražite li posao?

— Možda. A vi? Tražite li vi radnike?

— Tražim.

— S kojeg ste ranča?

— S ranča B-K, gore među brežuljcima.

Stranci su se značajno pogledali i stariji, koji je i do sada govorio, obratio se Keeganu:

— Čuo sam za vaš ranč.

— Zar niste prvi put ovdje?

— Jesmo. Stigli smo jutros, ali smo čuli da ako već tražimo posao, onda ga trebamo tražiti na Bellu i nigdje drugdje.

Ispostavilo se da im je Bell već obojici ponudio posao i naravno igrajući na sigurnu kartu, odlučili su prihvatiti Grangeovu ponudu. Ispili su viski, zahvalili i izišli. Keegan je ostao sam.

Prišao je barmen koji je do tada bez riječi slušao razgovor. Znao je, kao uostalom i svi u Bentonu, što se zbiva, poznavao

je Keegana i bilo mu ga je očito žao.

Prekasno si stigao, Bobe. Forester je bio jutros u gradu. Proširio je glas da je vrlo riskantno raditi za bilo koga, osim za njegova gazdu.

— Steta, ali što mogu i to je dio igre.

Izišao je, ali ovaj ga poraz ipak nije do kraja obeshrabrio. Obišao je i ostale salune u gradu, ali rezultat je svuda bio isti. Nitko se nije usuđivao raditi za njega ili za nekoga od ostalih malih rančera. Forester je dobro obavio posao. U Keeganu je raslo duboko ogorčenje, a istodobno je sve više spoznao bezizlaznost položaja u kojem je bio. Prihvatio je borbu s Grangeom i sada više nije bilo uzmicanja. A bio je sam.

Oko podneva ušao je u jedini hotel u Benton. Htio je ručati. Začudio se kada je u blagovaonici za stolom uz prozor primijetio Mary, ali joj nije prišao, ne želeći potaknuti gradska ogovaranja.

— Bobe, hoćeš li ručati sa mnom?

Pozvala ga je glasno i pomalo izazovno i nije mogao da ne prihvatiti. Sjeo je za njen stol, osjećajući kako ga samo pogled na tu ženu uzbuđuje gotovo do ludila. Pokušao ju je upozoriti da nije zgodno što ih vide zajedno, ali ga Mary jednostavno nije htjela slušati. Nešto ju je drugo zanimalo.

— Bobe, rekao si neki dan da te Grange želi protjerati s tvoje zemlje. Zar su stvari zaista do tle došle?

— Jesu, Mary. I ne samo što me želi protjerati, već je to već pokušao i učiniti.

Ispričao joj je što se dogodilo u protekla dva dana, zaključujući:

— Stara je to priča koja se događa u mnogim krajevima ove zemlje. Veliki protiv malih. A sada je prekasno da se bilo što izmijeni. Sada ću ići do kraja.

Da je nekako odvratiti od razgovora koji ju je očito uzbuđivao, Keegan je upitao:

— A što zapravo radiš u gradu? Da nisu došla u kupovinu?

— Ne, napustila sam Billa Grangea!

Keeganu je bilo kao da ga je grom ošinuo. Ustao je napola sa stolice, širom otvorenih očiju. Buljio je tako u nju nekoliko trenutaka, a zatim jedva promućao:

— Mary, znaš li što radiš?

— Znam, popravljam pogrešku što sam je učinila. Ne kaže se uzalud da se čovjek upozna tek kada se s njime živi. Živjela sam s Grangeom tri mjeseca i ono što sam vidjela i doživjela nije mi se svidjelo.

Još dok je izgovarala posljednje riječi, opazio je kako se iznenada promijenio izraz u njenim očima. Gledala je preko njegovih ramena, a ono što je vidjela zacijelo ju je prestrašilo. Istodobno je postao svjestan tišine što je najednom zavladala u blagovaonici.

Keegan se polako okrenuo i nije se zapravo ni iznenadio vidjevši kako Bill Grange lica iskrivljena od bijesa, prilazi njihovom stolu. Polako je ustao.

— No, kada si već ustao Keegane, možeš odmah i izići odavde!

Mary je pokušala objasniti da je ona pozvala Keegana za svoj stol, ali ju je Grange grubo pre-

kinuo. Ponovo se okrenuo Keeganu.

— Tebe mi je zaista dosta. Kupi se odavde i ne prilazi više mojoj ženi.

Iz Keegana je izbijao bijes što se danima skupljao. Nije se mogao i nije se želio suzdržavati.

— Ti, doduše, možeš vladati Bellom, ali nemoj ni pomisliti da meni zapovijedaš. Mary poznajem već dugo i mislim da sam joj još prijatelj.

Za Grangea to je bilo previše. Bez riječi se bacio na Keegana.

X

Dan pošto se Keegan vratio iz Sagebrusha, Harry Freeman je rano ustao. Nije budio Monu, već je odmah izašao iz kuće, pozvao svoja tri jahača i naredio im da sakupe stoku i povedu je u dolinu Largo. Začudenim ljudima koji nisu shvaćali smisao naređenja, samo je rekao da će im kasnije objasniti o čemu je riječ. Priredio je doručak, pojeo, osedlao konja i odjurio u oblaku prašine.

Poslije pola sata brzog jahanja stigao je Freeman na Hewlettov ranč. Obradovao se kad je vidio da je tamo i Bud Zont, njegov prvi susjed na sjeveru.

— Hej, Harry, što te dovodi ovamo tako rano?

— Došao sam da se dogovorimo kako da počnemo uznemiravati Grangea?

— Što, zar spremaš neku akciju usred bijela dana?

— To ne, nego najprije moramo učiniti nešto što će nam dati otvorene ruke u borbi. Skupite svoja stada i odvedite ih u dolinu Largo. Moje već stiže. Mora-

mo naša stada sakupiti na jednom mjestu.

Hewlettu i Zontu ideja se najprije nije nimalo svidjela, ali je govornjivom Freemanu uspjelo, kao što je uostalom i očekivao, da ih uvjeri kako on ima pravo.

— Ovako će samo nekoliko ljudi čuvati svu stoku, a svi će ostali biti slobodni za akcije.

Pa, čini se da ipak imaš pravo. Kada želiš da počnemo skupljati stada?

— Odmah.

— A ostali? Hoćeš li ih ti obavijestiti?

— Naravno. Vi se brinite za svoj dio posla.

U slijedeća tri sata obišao je i sve ostale rančere koji su bili na noćnom sastanku u njegovoj kući. Sve je uvjerio da je Freemanova ideja najbolji put za ostvarenje njihovih namjera. Zadovoljan s onim što je učinio, Freeman je krenuo natrag. Da ga je netko slijedio, primijetio bi da ne jaše istim putem. Birao je mjesta zaklonjena drvećem i grmljem, prošao je i pored svojeg ranča i nastavio prema Bellu. Zaustavio se napokon na uzvisni s koje je mogao vidjeti gospodarske zgrade na Grangeovu ranču. Stajao je i gledao desetak minuta.

Napokon su se otvorila vrata na glavnoj zgradi i Bill Grange je teškim korakom izašao u dvorište. Vidjevši ga, Freeman je potjerao konja i za nekoliko je trenutaka bio pred vlasnikom Bella, kojemu očito nije bilo drago što ga tu vidi.

— Koliko sam ti puta rekao da ne dolaziš ovamo. Ako želiš da se sastanemo, uvijek to možemo učiniti u brdima. Zamisli samo što će biti, ako je neki od

malih rančera došao na glupu ideju da iz nekog grma promatra što se događa na Bellu.

– Ne brini, Bill! Nitko me nije slijedio, a osim toga svi su oni danas zaposleni tjeranjem stoke u dolinu Largo. Sve se odvija kako smo se dogovorili. Uostalom, nećeš li me pozvati u kuću?

– Ne pada mi na pamet. Što prije odeš, to bolje. Ja s tobom, doduše, surađujem, ali to ne znači da smo baš prijatelji.

U trenutnom nastupu bijesa Freeman je naglo spustio ruku prema revolveru, ali je u idućem trenutku već gledao u cijev Grangeova kolta.

– Samo naprijed, Harry. Prostrijelit ću ti glavu. I shvati jednom za uvijek da si obični mali rančer, baš kao i oni ostali. No, možeš mi koristiti i zato surađujem s tobom. Kad obavimo ono o čemu smo se dogovorili, među nama je svršeno. Naravno, svoju ćeš nagradu dobiti – Hewlettovu i Zontovu zemlju.

Zemlja! Tog je trenutka Freeman shvatio da mu ta zemlja neće ništa značiti, kada Grange dođe do zaključka da se Bell može i tom zemljom proširiti. Grange je mislio samo na sebe. I zato je Freeman promijenio strategiju. Njegova nagrada neće biti zemlja, već stoka. Naravno, Grange o tome ne smije ništa znati.

Prividno miran, odmahnuo je rukom.

– Skloni taj revolver, Bill. Kao što sam ti rekao, do sutra će sva stoka biti u dolini Largo. Onda možemo upriličiti napad na jedno od tvojih manjih stada, a ja ću istodobno uz pomoć nekolicine tvojih ljudi potjerati

stoku iz Larga daleko preko državne granice.

– Neće li drugima biti sumnjivo što ti ne sudjeluješ u akciji protiv Bella?

– Neće, Hewlett će uživati da preuzme komandu, a ja ću objasniti da netko mora čuvati stoku. No, slušaj, Bill, čujem da stvari s Keeganom baš ne idu najbolje.

– Sredit ću ja njega, ne brini o tome.

Freeman je mijenjao strategiju i sada mu je bila važna sudbina svakog grla iz stada ostalih rančera. Već je razmišljao kako će ih i kome prodati, kad ih uz pomoć Grangeovih ljudi potjera. Naravno, pomagачe će ubiti. Znao je da Keegan ima dobru stoku i pokušao je sada navesti Grangea da se složi s njegovom novom idejom.

– Bill, moraš priznati da je Keegan tvrd orah. Kako bi bilo da ga prepustiš meni? Da spalimo njegovu kuću i rastjeramo njegova stada. Kada njega uništimo, s drugima neće biti većih teškoća.

– Ako baš hoćeš. Trebaš li i za to pomoć mojih ljudi?

Ne razmišljajući ni trenutka, Freeman je odgovorio:

– Ne, prepusti ti Keegana samo meni.

XI

Grangeov napad zatekao je Keegana nespremna. Podigao je, doduše, ruke ne bi li se zaštitio od prvog udarca, ali je zakašnio djelić sekunde. Tako se dogodilo da ga je Grangeova desnica dobro uzdrimala i odbacila do obližnjeg stola. Padajući,

srušio je stol zajedno s posuđem.

No Grange nije imao mnogo vremena da se raduje svom početnom uspjehu. Keegan je bio naučen primati udarce, ali ih i uzvraćati. Brzo se podigao i dočekao vlasnika Bella koji je ponovo nasrnuo na njega. Udarci su bili precizni i dobro odmjereni pa je Grange teturao natraške, rušeći stolove. Na iznenađenje ostalih gostiju, koji su očekivali da će Keegan iskoristiti stečenu prednost, on nije pojurio za protivnikom, već je ostao stajati raširenih nogu, očekujući njegov slijedeći potez.

— Sada si pogriješio, Keegane. Imao si priliku i propustio je. Premlatit ću te.

— Samo naprijed, da vidimo tko će biti bolji!

Slijedećih nekoliko minuta dvojica su se ogorčenih i tvrdoglavih protivnika borila u potpunosti tišini koju je prekidalo samo njihovo teško disanje. Činilo se da su potpuno izjednačeni u zadavanju udaraca i u njihovu primanju. Grange je, doduše, bio prvi koji je uspio svojeg suparnika raskrvariti udarcem pod kojim je prsnula Keeganova usnica. Ali Keegan je bio prvi koji je uspio protivnika natjerati na uzmak žestokim udarcem u predio želuca.

Grange je uzmaknuo nekoliko koraka i Keegan je nasrnuo za njim. No dogodilo se nešto što nije očekivao. Grange ga je pustio sasvim blizu, obuhvatio ga rukama u željezni zagrljaj, a zatim ga je stao glavom udarati u lice. Pri tome nije propustio podignutim koljenom pronaći još jedno osobito bolno mjesto. Na trenutak je oštra bol potpu-

no paralizirala Keegana i, naravno, njegova je obrana popustila.

Svijet oko sebe vidio je još samo u nejasnoj sumaglici. Učinilo mu se kao da je negdje u daljini začuo ženski vrisak i pokušao je razaznati tko je to vrisnuo. Činilo mu se to upravo u tom trenutku neobično važno.

Jedva je i shvatio da je pao. Pipao je rukom oko sebe. Uhvatio je stolac i pokušao ga upotrijebiti kao oslonac, ne bi li ustao i na nogama dočekao novi Grangeov napad. Činilo mu se da sve to traje minutama, a zapravo su posrijedi bile samo sekunde.

Sliku hotelskih gostiju, koji su iz ugla bez riječi pratili borbu, zamračila je Grangeova silueta. Krajičkom oka Keegan je zamijetio kako je vlasnik Bella zamahnuo desnom nogom. Nije više imao vremena da ustane, ali se uspio baciti u stranu, tako da je barem izbjegao udarac u glavu, iako mu nije uspio potpuno izbjeći.

Bol je ponovo prostrujila cijelim njegovim tijelom, ali Keegan kao da se više na to nije obazirao. Štoviše, činilo se da sa svakim primljenim udarcem raste njegova odlučnost da višestruko uzvрати. Obuhvatio je rukama protivnikove noge i srušio ga na pod. To je bila prilika za njega.

Bacio se na Grangea i počeo ga udarati po licu. Za samo nekoliko sekunda Grangeovo se lice pretvorilo u krvavu masku. Krv je curila iz nosa i desne arкаде. Keegan nije popuštao. Bijes, ogorčenje i pretrpljenu bol pretvarao je u udarce koji su pogadali ubojitom točnošću.

Osjetio je da je protivnik na izmaku snaga. Zamahnuo je još jednom desnicom, zadavši mu udarac koji ga je odbacio dva koraka. Vlasnik Bella ležao je nekoliko trenutaka potpuno nepomično, a zatim je polako sjeo. Nije ni pokušao ustati i nastaviti borbu.

– Bobe, jesi li jako ozlijeđen?

Ne brinući se za ostale i bacivši samo jedan pogled na svog muža, Mary je pritrčala Keeganu.

– Sve je u redu, Mary. Žao mi je da si i ti morala u sve ovo biti uvučena.

– Meni nije žao!

Prekinuo ih je Grangeov urlik.

– Mary, makni se da ga dokrajčim metkom!

No umjesto da ga posluša, Mary je učinila upravo suprotno. Stala je pred Keegana i izjavila da će Grange, ako ga želi ubiti, morati najprije pucati u nju. Bojeći se da bi pretučeni vlasnik Bella mogao i to učiniti, jedan od gostiju, koji su mu pomogli da se pridigne, izbio mu je udarcem nogom revolver iz ruke. Ali Grangea nije bilo moguće smiriti. Bijesno se okrenuo prema gledaocima, viknuvši:

– Napolje, izlazite svi!

Poslušali su ga. Kada se blagovaonica ispraznila, obratio se Keeganu i svojoj ženi:

– Opet si pogriješio. Trebao si me danas ubiti. A ti, Mary, idi u staju, unajmi konja i vrati se na Bell.

– Ne pada mi na pamet. Ja se tamo više ne vraćam.

– Ti si još moja žena i postuj onako kako ti kažem, inače ću te odvući na Bell kao bijesno govedo.

– Pazi što govoriš, Grange – upozorio ga je Keegan.

– Pusti, Bobe, sve će biti u redu!

Mary se pokušala nasmijati. Ne udostojivši svog muža ni jednim jedinim pogledom, izišla je iz blagovaonice. Dvojica su protivnika ostala sama.

– Grange, ako misliš da je došlo vrijeme konačnog obračuna, ja sam spreman.

Nekoliko sekunda Grange je razmišljao. No ruka koja se već počela spuštati prema revolveru, zaustavila se.

– Danas ne. Jednom drugom prilikom.

– Znači, produžuješ mi život?

– Da, jer kada se idući put sretnemo, za tebe više neće biti povratka.

– Pobrini se samo da uz tebe tada bude dovoljno ljudi.

Keegan je izišao iz blagovaonice. Od čovjeka na recepciji saznao je da Mary nije poslušala Grangea, već je zatražila ključ i otišla u svoju sobu. Na ulici mu je više ljudi pokušalo prići i zapodjenuti razgovor. Odbio ih je. Bili su to gradski trgovci koji su do tada bili uz Grangea. Sada su naslutili da bi se stanje moglo promijeniti i odmah su pokušali uspostaviti kontakt sa čovjekom koji je pokazao da se i moćnog vlasnika Bella može poraziti.

Keegan je, međutim, znao da borba još nije završena i da će mu ti isti ljudi sutra opet okrenuti leđa, ako im se učini da je Grange onaj koji pobjeđuje.

XI

Keegan je ostavio grad nekoliko kilometara iza sebe, kada

je prvi put primijetio čudni crveni odsjaj na horizontu. Najprije je pomislio da je to odsjaj mjesečine, ali se odmah sjetio da Mjesec ne može izići najmanje još jedan sat.

Crveni odsjaj titrao je nad brežuljcima iza kojih je bio njegov ranč. Bio je siguran da je to vatra i da gori njegov ranč. Potjerao je konja galopom. Grangeovi ljudi vjerojatno su zapalili ranč dok se on obračunavao s njihovim gazdom. Da nije bilo te glupe tučnjave u hotelu, možda bi spriječio požar.

Znao je da zgrade više neće moći spasiti. Zabrinuo se za stoku. Bio je, naime, siguran da se Grange neće zadovoljiti samo time da spali njegove nastambe. On će sigurno rastjerati i njegova stada. Kad je stigao na ranč, zatekao je još samo kosture zgrada koji su se dimili. Gorgjela je još samo ostava u koju je spremio zimnicu.

Dojahao je bliže sve dok nije osjetio zid vrućine što se širio oko plamtećih jezika. Gledao je nekoliko trenutaka, suočen s bolnom spoznajom da ne može učiniti baš ništa da bi spasio makar i djelić ranča. Vatra je nezadrživo gutala sve. Popustili su bočni zidovi i cijela se građevina srušila, pretvorivši se u hrpu pougljenjenih ostataka. Oblak crvenih iskara širio se zrakom i izgubio u dimu što je lebdio nad rančem. Prestrašen, Keeganov je konj uzmaknuo.

Ovdje više nije imao što tražiti. Keegan je odjahao do ograđena prostora gdje su inače bili njegovi ostali konji, da se uvjeri kako je njegova pretpostavka točna. Ni konja ni stoke više nije bilo. Banditi su učinili sve što

su mogli da bi mu otežali potjeru. Njegov je konj već bio umoran i postojala je mala vjerojatnost da će uspjeti stići pljačkaše i palikuće. Ipak je morao pokušati.

Keegan nije bio jahač koji muči konje. Ali sada nije imao drugog izbora. Potjerao je konja i hrabra je životinja krenula galopom. Jahao je prema planinama. Pretpostavljao je da su pljačkaši potjerali njegovu stoku u tom smjeru, jer je na planinskom terenu bilo mnogo lakše zametnuti trag.

Nekoliko mu se puta činilo da će konj posustati. No kao da je znao što se dogodilo njegovu gospodaru, konj je uvijek smogao novu snagu i nastavljao. Kada su došli na osobito teško područje, Keegan je sjahao i vodio ga, ali se onda opet morao popeti u sedlo i potjerati ga. Nije smio gubiti vrijeme.

Kada mu je lagani noćni povjetarac iznenada donio karakterističan miris stoke, znao je da je na pravom putu. Poznao je kraj kojim je jahao i dobro se snalazio čak i noću. Pretpostavljao je da su razbojnici pošli jednim od dva postojeća puta što su vodila između strmih obronaka. Keegan je bio otprilike na sredini između tih putova. Da bi nadoknadio izgubljeno vrijeme odlučio je poći prečacem. Znao je da je to posljednji dio puta što će ga prevaliti na svom konju.

Životinja je jedva izdržala strme padine i uspone. Nekoliko puta, da joj olakša, sjahao je i vodio je. I upravo kada se približavao putu, usporivši korak, ugledao je na mjesečini tri jahača koji su gonili malo stado. Znao je da je to njegovo stado.

Potjerao je konja još jednom, znajući da je to posljednji put.

Pljačkaši očito nisu očekivali potjeru. Nastojali su držati stado na okupu i nisu se nimalo brinuli što se oko njih zbiva. Tek kada im se Keegan primakao na samo nekoliko desetaka metara, jedan ga je od trojice jahača posve slučajno opazio. Povikao je da upozori ostale, izvukao revolver i uzastopce ispalio svih šest metaka.

Udaljenost je, međutim, još bila prevelika i tek kada je drugi izvukao pušku i opalio, osjetio je Keegan kako je metak prozujao sasvim blizu njegova lica. I on je izvukao pušku, nanišanio brzo i ispalio dva metka. Drugi je pogodio jahača koji ga je prvi opazio. Zabacio je ruke u zrak i srušio se s konja.

U istom trenutku Keeganov konj kao da je udario u nevidljivi zid. Zadrhtao je i stao. Keegan je znao što se sprema. Jedva je uspio izvući noge iz stremena i baciti se iz sedla, kad se vjerna životinja srušila. Keegan je odletio nekoliko metara, pri čemu mu je puška ispala iz ruku. Zaustavilo ga je tijelo jahača kojeg je malo prije pogodio. Čovjek je bio mrtav. Međutim, nije to bilo ono što je zaprepastilo Keegana. Na mjesecini je vidio njegovo lice i prepoznao ga. Bio je to Luke Hastings, jedan od Freemanovih goniča.

Ostao je nekoliko trenutaka skamenjen od iznenađenja. Pretnuo se tek kada su ga udarci konjskih kopita upozorili da se približavaju preostala dvojica.

Izvukao je kolt i opalio prema njima. Jednim je hicem srušio konja prvog jahača, ali je drugi promašio. Prije no što je dospio

i treći put povući obarač, dogodilo se ono što malo kome strijelcu uspijeva i pri danjem svjetlu. Jedan je metak pogodio Keeganov revolver i izbio mu ga iz ruke. Napadač je i dalje pucao. Keegan je morao bježati. Trčao je prema Hastingsovu konju kojega je prvog pogodio i kada je čuo kako je iza njega udarna igla u koltu udarila u prazno, znao je da će uspjeti. Domogao se konja, uzjahao i potjerao ga prema obližnjem drveću.

Kada je stigao u zaklon, osvrnuo se da vidi što se iza njega zbiva. Više ga nisu progonili. Nekoliko su trenutaka stajali i gledali prema drveću, a zatim su se okrenuli stadu koje se razbježalo za vrijeme pucnjave. Prikupili su ga i potjerali dalje.

* * *

U to isto vrijeme Mary Grange se iznenada probudila u hotelskoj sobi iz nemirna sna. U sobi je bilo vruće. Najprije nije znala što ju je probudilo, ali je onda postala svjesna tihog kućanja na vratima.

— Tko je? — upitala je prigušenim glasom.

Nitko nije odgovorio, ali se kućanje nastavilo.

— Pričekajte trenutak, odmah ću.

Ustala je, ogrnula kaput preko lagane spavačice i zapalila petrolejku. Titravo žuto svjetlo obasjalo je sobu. Okrenula je ključ u vratima koja su se istog trenutka otvorila. Zaprepastena, spazila je Spadea Rollinsa.

— Tako, gospodo Grange, a sada ćemo lijepo kući. Moj gazda kaže da ste vi njegova žena i da vam je mjesto na Bellu.

Otimala se, grizla i grebla, ali ništa nije pomoglo. Kada je Rolinsu bilo dosta, onesvjetio ju je udarcem u bradu, uprtio na rame i iznio iz hotela. Bilo je oko pola noći. Ulica je bila potpuno prazna.

XII

Polako jašući Keegan se vratio do mjesta gdje je nekada bio njegov ranč. Sada je ostalo samo zgarište. I zemlja. A zemlja bez stoke nije vrijedila ništa. Legao je i nemirno spavao do zore. Probudio se s mislima o tome kamo ga je dovela njegova tvrdoglavost. Pojedinaac zaista nije imao nikakve šanse protiv Bella. Morao se udružiti s ostalima, onako kako je Freeman predlagao. Samo je sada bilo kasno. Oni ga više ne bi primili, a on je bio i previše ponosan da ih moli.

Nastavit će borbu sam. Izgubio je sve što je imao. Mogao je misliti još samo na osvetu i planirati kako će ometati Grangea kad god bude mogao. Napadati će čas njegove ljude, čas stoku. Grange će ga ipak zapamtiti.

Kada je svanulo, osedlao je konja i uputio se prema Freemanovu ranču.

— Zdravo, Bobe! Što te nosi k nama tako rano?

Mona ga je začuđeno pozdravila, dok je njen brat šutio promatrajući konja na kojem je Keegan sjedio.

— Jeste li primijetili požar prošle noći?

— Hoćeš reći da je Grange spalio tvoj ranč? Zaista mi je žao. Trebao si nam se pridružiti.

— Nisam baš siguran da bi to bio pravi put.

— Kako to misliš?

— Vidim da gledaš konja na kojem sam dojahao. Čini mi se da ga i prepoznaješ.

— Točno, to je jedan od mojih konja, odnosno da budem sasvim precizan na tom je konju jučer odjahao Luke Hastings. Moraš, naime, znati da sam ga poslao u Sagebrush da u vladinu uredu podnese zahtjev za moju zemlju.

— A što bi ti rekao, kada bih ja potvrdio da je Luke Hastings, jašući na tom istom konju, prošle noći s još dvojicom jahača tjerao moje ukradeno stado?

— Nemoguće!

— Ja ti kažem da je i te kako moguće. Dobro sam ga vidio jer sam ga metkom skinuo iz sedla.

— To znači da je Luke bio Grangeov špijun umiješala se Mona.

— Ne znam što da kažem. Jesi li siguran da je to bio zaista Luke. I jesi li ga ubio?

— Bio je on i mislim da sam ga ubio, no možda se samo onesvijestio. Uostalom, a gdje su prošle noći bila druga dvojica tvojih goniča?

— Bobe — reče oštro Harry.

— Možda se Luke prodao, ali ne smiješ nas sumnjičiti, inače ćeš imati sa mnom posla.

— U redu, Harry. Ali ako ne govoriš istinu, čeka te ista sudbina koju sam namijenio i Grangeu.

Freeman se mašio za revolver i da nije Mona priskočila i uhvatila ga za ruku, došlo bi do dvoboja. Okrenula se Keeganu.

— Molim te, Bobe, idi!

Keegan je odjahao bez riječi.

Poslije toga događaji su se na Freemanovu ranču odvijali brzo. Naslućujući da u Keegano-

vim riječima ipak ima istine, Mona je kriomice promatrala i pratila brata. Otkrila je da je u podrumu smješten ranjeni Hastings i da je njen brat ne samo znao za napad na Keegenov ranč, već da ga je sam i pripremao.

– I što sada misliš, Mona? – upitao je Harry.

– Kakvu ćemo korist imati od toga?

– Veću nego što možeš i zamisliti. Počeo sam s Keeganovom stokom, ali s njome neću završiti. Ove je noći na redu stoka ostalih rančera, onih budala koji su pristali na moj prijedlog da spojimo naša stada, kako bi se tobože bolje branili od Grangea. Uostalom, Mona, a što je s Keeganom?

– A što bi bilo s njime?

– Pa vi ste neko vrijeme bili prilično bliski.

– Harry, pa on je samo običan muškarac, a njih će uvijek biti, bez obzira kamo pošli.

Iznenadio se.

– Znači, pogodila si da ćemo otići odavde?

– Naravno, Harry. Jasno mi je da bi Grange jednoga dana zaključio kako može bez nas, ali s našim posjedom.

– Mona, ti me zadivljuješ. Lukava si i pametna.

– Harry, da sam ja na Grangeovu mjestu, postupila bih upravo kao i on. Nema tu velike mudrosti.

Ostala je na ranču, njegujući ranjenog Hastingsa za kojega je Keegan mislio da je mrtav. Freeman je odjahao u obližnju dolinu da vidi je li tamo okupljena sva stoka koju je namjeravao ukrasti. Situacija je bila jasna. Iznenadjenja više nije bilo.

XIII

Otišavši s Freemanova ranča, Keegan je jašio nekoliko kilometara, kada ga je neki neobjašnjeni impuls natjerao da okrene konja i prikrade se ponovo ranču. Došao je baš na vrijeme da vidi kako Freeman sedla konja, penje se u sedlo i odlazi prema jugu. Krišom ga je slijedio.

Poslije skoro punog sata jahanja, Freeman je zaustavio konja na jednom prilično strmom obronku uz sam rub šume. Keegan se upravo našao na uzvisini iznad njega, odakle je sve mogao dobro vidjeti. Vidio je kako je iz šume, dolazeći sa sjevera, iznenada izbio Fen Gavin, jedan od Freemanovih goniča. Izmijenili su samo nekoliko rečenica i Gavin je odjurio.

Ta kratka scena pojačala je sumnje koje su ionako tinjale u Keeganu. Gavin je došao upravo iz onog smjera u kojem je moralo biti njegovo ukradeno stado. Vjerojatno je i on bio prošle noći s Hastingsom. Ako je to točno, onda je Freeman na najboljem putu da prevari sve rančere:

Htio je najprije pojuriti dolje i kazati mu u lice da je izdajica. Ipak se suzdržao i nastavio slijediti Freemana, koji je jahao prema dolini Largo gdje su ostali čuvali svu stoku.

Sakriven u grmlju Keegan je promatrao Freemana kako razgovara s rančerima koji su čuvali stoku. Nije mogao čuti što govore, ali po onom što je vidio, zaključio je da rančeri vjeruju Freemanu. Razmišljajući o situaciji u kojoj se našao, Keegan je

shvatio da Freeman može, zapravo mora, napraviti samo još jedno.

Stoka svih malih rančera okupljena na jednom mjestu bila je za Freemana idealna prilika. Nema sumnje da će je on ukrasti i tako jednim udarcem uništiti sve male rančere u Bentonu. To više nije bila borba koju bi mogao voditi samo jedan čovjek. Keegan je trebao saveznike. Samo, gdje da ih nađe?

Da je pokušao prići ljudima okupljenim u dolini Largo, naišao bi na odbojnost i nepovjerenje. Morao je pokušati samo s jednim od njih. Opazio je da u skupini koja je razgovarala s Freemanom nema Raya Forvesa, pa je odlučio odjahati do njegova ranča i iznijeti mu sumnje.

Keegan se neprimijećen izvuкао iz doline Largo i krenuo natrag. Put ga je vodio pored Freemanova ranča. Nadao se da će proći nezapažen, upravo u trenutku kada se približavao ranču, ugledao je Monu. A ono što je vidio, natjeralo ga je da se odmah sakrije. Mona je, naime, upravo izlazila iz podruma, noseći sada prazne posude za jelo. Za nekoliko trenutaka opet je izišla iz kuće i uputila se prema podrumu, noseći sada preko ruke bijelu tkaninu i veliki vrč pun vode.

Keeganov je mozak radio grozničavom brzinom. U podrumu je, dakle, netko kome nosi hranu. I taj netko je, po svemu sudeći, ranjen. Zar je samo ranio Hastingsa?

Polako je zaobišao ranč i prišao mu s teško pristupačne strane. Došuljao se do otvorenih podrumskih vrata. Žamor

glasova što se čuo iz podruma, potvrdio je njegove pretpostavke. Naglo je sišao klimavim stubama u tamnu prostoriju što je osvijetljivao samo titravi plamen petrolejke. Kolt je držao u ruci.

Bilo mu je potrebno nekoliko trenutaka da se privikne na polumrak. Upravo je to Hastingsu bilo dovoljno koji je bio ispružen na pomoćnom ležaju, čekajući da ga Mona previje, da prvi krene u akciju. Prepoznao je Keegana, povikom upozorio Monu, naglim pokretom izvuкао ispod jastuka revolver i opalio.

Metak je prozujao pokraj Keegana koji je bio u iskušenju da i sam povuče obarač. No sjetio se da će mu živi Hastings više koristiti od mrtvoga i zato se bacio na razbojnika. Izbio mu je revolver iz ruke i pošto je i sam primio nekoliko udaraca, uspio ga je onesvijestiti. Uspravio se i upravo se htio okrenuti, kada je osjetio revolversku cijev kako ga pritišće na leđima.

— Baci revolver, Bobe, i to odmah.

— Znači i ti si s njima, Mona?

— Jesam, iako tek od danas.

— I misliš da ćete se izvući?

— S malo sreće ne samo da ćemo se izvući, nego ćemo se i obogatiti. Nitko ne sumnja u Harryja, a ti više nećeš imati prilike da svoje sumnje bilo kome i izneseš.

— Da, zaista, a što ćeš učiniti sa mnom?

— Još ne znam. Najbolje da pričekamo Harryja.

Nije imao izbora pa je Moni bez opiranja dopuštao da ga veže. Odgurao ga je u kut podruma i prislonila uz vreću krum-

pira. Hastingsu je dala revolver i naredila da čuva Keegana. Zatim se Mona okrenula i izašla. Čuli su odjek kopita njena konja kad je odjahala po brata. Keegan je, međutim, pretpostavljao da Hastings neće čekati Freemanov povratak. Svezanim rukama uspio je iza sebe napipati lopatu. Pomičući se savim polako, da ne bi pobudio pažnju svog čuvara, namjestio se tako da je mogao konopac, kojim su mu bile svezane ruke, polako trljati uz oštri brid lopate.

Hastings je u međuvremenu pio. Kada je Mona odjahala do bacio je Keeganu zloban pogled i samo procijedio:

— No, a sada ćemo nas dvojica prirediti malu zabavu. Imam još četiri metka u revolveru. Mogao bih ti najprije prostrijeliti oba koljena, jednim metkom želudac, a četvrtim te dokrajčiti. Kako ti se to sviđa? Vidim da si se od straha već sav preznojio!

Keeganovo je čelo zaista bilo prekriveno sitnim kapljicama znoja, no manje od straha, a više od napora. Uporno je trljao konop o lopatu i uz olakšanje osjetio kako polako popušta. Možda još ipak nije sve izgubljeno?

Hastings je ispio cijelu bocu viskija. Odbacio ju je s gađenjem i posegnuo za revolverom. Nesigurno ga je podigao i opalio prema Keeganu. Promašio je!

— Čini se da bih morao malo vježbati gađanje. Ali idući hitac neće promašiti. Obećavam ti!

U trenutku kada je odjeknuo prvi hitac, Keegan je posljednjim naporom uspio osloboditi

ruke. Lijevom je napipao neku praznu posudu, uhvatio je za dršku i čekao.

Gledao je kako Hastings polako povlači prst obavijen oko obarača. bubanj s mecima okretao se milimetar po milimetar. U djeliću sekunde kada je stao, Keegan se bacio u stranu, a posudu zavitlao prema Hastingsu. Tri su se stvari dogodile u istom trenutku.

Plamen iz revolverске cijevi osvijetlio je podrum, posuda je pogodila Hastingsa točno u lice pa se srušio bez svijesti, a metak iz njegova revolvera okrenuo je Keegana. Posljednje čega je bio svjestan, jest osjećaj neizmjerne vrućine u koju kao da je uronio. A onda se sve zamračilo.

XIV

Grange je stajao na verandi, kada je Rollins stigao s Mary na ranč. Glasom punim zlobe zaželio joj je dobrodošlicu. Odgovorio mu je samo ledeni pogled njenih očiju, pogled koji je samo potvrđivao ono što je i sam znao — da njihov zajednički život nema budućnosti.

Kada je Rollins nestao iza kuće, Mary je progovorila.

— Zašto si me na silu doveo ovamo?

— Meni se čini da ti je tu mjesto.

— I šalješ Rollinsa da me odvuče hotelske sobe usred noći!

— Bio bih sam došao ali sam imao posla.

— to sam i pretpostavljala. I ti zaista misliš da će ti tvoj plan poći za rukom?

– Naravno da hoće. A tko bi me mogao zaustaviti?

– Keegana još nisi slomio.

– Varaš se. Pokleknuo je i on večeras.

Mary, naravno, nije znala što se u međuvremenu događalo. Misleći na tučnjavu u hotelu, odgovorila je:

– Čini mi se da nemaš pravo. Svi koji su bili svjedoci vaše borbe u hotelu, složiti će se sa mnom da si ti bio taj, koji je izvukao batine.

Grange nije nimalo uživao u tome da ga netko podsjeća na događaj u hotelskom restoranu. Prešavši rukom preko natečene usnice, odvratio je, zaputivši se prema kući:

– Nisam mislio na ono što se dogodilo u hotelu.

Mary je potrčala za njim, uhvatila ga za ruku i prisilila ga da se okrene.

– O čemu onda govoriš? Što si mu učinio?

– Spalili smo noćas njegov ranč!

– Ubili ste ga!

– Ne znam još. A nije ni važno. Očekujem potpun izvještaj. Kada ga dobijem, reći ću ti.

Zaboljele su je njegove riječi. Bila je očajna, bijesna. Nije znala što radi i nije razmišljala. Razbijesnio ju je Grangov prezir prema Keeganu. Opalila mu je šamar i bacila se na njega, udarajući ga kamo je stigla.

Ali Grange nije bio čovjek koji bi dopustio da ga udaraju, pa čak ni onda kada udarce dijeli žena i kad oni nisu osobito bolni. Uzvratio je šakama, udarajući Mary dok se nije srušila.

– Diži se! Da to više nikad nisi pokušala!

Polako se podigla, odgovorivši prkosno.

– Pokušat ću uvijek iznova, tako dugo dok me budeš ovdje držao.

– Onda više nećeš imati prilike. Bit ćeš ovdje samo dok ne ostvarim svoj plan. Kamo ćeš onda, ne tiče me se.

Grubim pokretom zavrnuo joj je ruku iza leđa i gurao je prema kući. Poveo ju je na kat i smjestio u prostoriju pokraj spavaće sobe.

– Ostati ćeš ovdje, dok ne odlučim što ću s tobom. Pobrinut ću se da ti donesu hranu.

Okrenuo se, izišao i zaključao vrata.

I tek je u tom trenutku popustila napetost proteklih nekoliko sati. Osjećaji bola, nemoći i poniženja provalili su iz Mary. Bacila se na krevet i gorko zaplakala. Prošlo je dosta vremena dok se smirila. Kad se razdaniilo, ušao je Forester i donio joj doručak. Po tome kako ju je pogledao, Mary je znala da se priča o njenu sukobu s Grangeom proširila po cijelom ranču.

Spavala je malo i loše. U snu ju je progonila slika Keeganova ranča koji nestaje u plamenu i Keegana koji umire pod zapaljenom gredom što se ruši na njega, ili pada pogođen mecima svojih neprijatelja.

Dan je prolazio sporo. Sjedila je uz prozor, gledajući što se događa u dvorištu. Oko podne vidjela je Rollinsa koji je s Grangeom nekamo odjahao. Dva sata poslije vidjela ih je kako se vraćaju. Nije zapazila ništa neobično.

Kada je tama noći smijenila rumenilo sumraka, još je sjedila uz prozor. Opet su se otvorila vrata i ponovo je ušao Forester.

Donio joj je večeru. Kada se okrenuo da izide, Mary je instinktivno dograbila vrč s vodom i njime udarila Forestera u glavu. Dohvatila ga je spretno da ne padne i bukom privuče nečiju pažnju, pa su se oboje našli na podu. Vidjela je kako iz ranice iza Foresterova uha teče krv, no nije imala vremena brinuti se o njemu. Bila je sigurna da nije teže ranjen i da će jedina posljedica njena udarca biti jaka glavobolja.

Uzela je Foresterov revolver, polako i oprezno odškrinula vrata i iskrčala se na hodnik. Pažeći da što manje škripe, spuštala se stubama u prizemlje. Iz velike je sobe čula Grangea i Rollinsa i zastala na trenutak da posluša o čemu razgovaraju.

— Kada je ugovoren sastanak s Freemanom?

— Večeras u devet sati. Budi točan, Rollinse!

— Bit će sve u redu. Samo da sva stoka bude tamo.

— Prema onome što znam, svi su mali rančeri nasjeli i povjerovali Freemanu i sva je njihova stoka u dolini Largo. Ide nas desetak i neće biti teškoća.

— Kako, zar to znači da i vi idete s nama?

— Pa naravno, noćas je kraj malim rančerima, zar si mogao i pomisliti da ću to propustiti?!

— Dobro, ali što je s Keeganom?

— Sreća ga još služi, ali neće dugo.

S uzbuđenjem Mary je slušala taj razgovor. Iako nije znala sve pojedinosti o Grangeovim planovima za uništenje malih rančera, shvatila je da je jedan od njih, Freeman, na Grangeovoj strani. Grange će uz njego-

vu pomoć upravo noćas uništiti ostale. Postojala je ipak mogućnost da na vrijeme obavijesti nekoga od rančera što im se sprema.

Shvatila je da je Keegan živ!

Prošuljala se kroz kuhinju i iskrčala na stražnja vrata iz kuće. Dvorište je bilo pusto. Otrčala je u staju i što je brže mogla osedlala konja. Upravo kad je izlazila, vodeći ga oprezno za uzde, iz glavne je zgrade izletio Rollins, vičući:

— Sedlajte konje! Brže! Nemamo vremena.

Odmah zatim čula je i Grangeov glas.

— Moramo hitno pronaći Mary.

— Zar mislite da je čula naš razgovor?

— Ne znam je li čula. Sada je prekasno za razmišljanje. U svakom slučaju moramo je pronaći. Ne smije nam umaknuti!

Mary je shvatila da je sada riječ o minutama i sekundama. Zaštićena noćnom tamom, izvela je konja s ranča i kada se udaljila stotinjak metara, vinula se u sedlo.

XV

Keegan je bio u nesvijesti samo nekoliko trenutaka, ali kada se tama, što ga je pritiskivala poput olovnog pokrivača, počela polako razilaziti, nije odmah shvatio gdje je, ni što se s njime dogodilo. Osjetio je oštru bol u glavi, podigao je ruku i napipao duboku ogrebotinu slijepljenu krvlju. Kao da ga je bol vratila u stvarnost. Sjetio se proteklih događaja. Podigao je oči prema ležaju na kojem je

prije bio Hastings. Ležaj je bio prazan.

Istodobno je začuo iza sebe struganje. S mukom se okrenuo, upravo na vrijeme da vidi kako Hastings, kome je pola lica bilo prekriveno krvlju, podiže s poda revolver. Bacio se prema njemu. Plamen iz revolverске cijevi na trenutak ga je zaslijepio, ali je srećom metak promašio.

Iako i sam slab, uspio je jednim udarcem oboriti Hastingsa i otet mu revolver. Nije imao vremena da se oporavi, jer je čuo topot konja. Netko je dolazio. Spreman na sve Keegan se okrenuo prema stepenicama. Svjetlo što je kroz otvorena podrumска vrata prodiralo u mračnu prostoriju, iznenada je zakrila nečija figura. Gavin se spuštao u podrum.

Činilo se kao da su Keegan i Gavin opalili istog trenutka, ali je Keegan bio djelić sekunde brži i to mu je spasilo život. Pogođen u prsa, Gavin se srušio natraške, točno na Monu koja je dolazila iza njega. Padajući, pokušala je svojim malim revolverom pogoditi Keegana, ali nije uspjela. Istrgnuo joj je oružje iz ruke i podigao je na noge.

— Malo si zakasnila Mona, samo malo.

Gledala ga je pogledom punim bijesa i mržnje.

— Trebala si ipak dopustiti Hastingsu da me ubije.

— Da, sada vidim da sam to zaista trebala učiniti.

— On je, doduše, i pokušao, no kao što vidiš nije baš najbolje prošao.

— I što misliš da sada možeš učiniti?

— Dosta, ako me sreća ne ostavi. A Hastings će mi pri tome čak i pomoći.

— Tako si ga premlatio, da se ne može ni uspeti na konja. Od njega ti nema koristi.

— Baš mi ga je žao. Ipak će odjahati sa mnom.

Svezao je Moni ruke i noge i ostavio je u podrumu uz mrtvog Gavina. Otimala se i borila, pa ju je udarcem u bradu morao onesvijestiti. Prvi put je udario ženu, ali nije imao drugog izbora.

Natjerao je Hastingsa da iziđe s njim, podigao ga na Gavinova konja i uzjahao svoga. Već je bila noć. Jahali su prema Forbesovu ranču. Možda još nađu tamo nekoga i možda će još moći preduhitriti prijevaru što se spremala.

Hastingsu je bilo loše. Osjećao je bol pri svakom koraku konja. U drugoj prilici Keegan bi za njega osjećao žaljenje, ali se sada sjećao kako ga je taj čovjek nedavno pokušao hladnokrvno ubiti i razmišljao je o prijevari u kojoj je sudjelovao. Nije ga žalio.

Približili su se Forbesovu ranču i svjetlo što je prodiralo iz kuće, najavilo je Keeganu da će nekoga ipak naći. Upravo pred kućom Hastings je posrnuo i oslonio se rukom o zid. Bojeći se da ljudi u kući ne shvate pogrešno iznenadni zvuk, Keegan je naglo otvorio vrata, gurnuo Hastingsa u sobu i upozorio:

— Ne dirajte revolvere!

Unutra su bili Forbes, jedan njegov radnik i Hewlett.

— Što to znači Keegane? I što si učinio Hastingsu?

— Odmah ćete sve čuti. Možda će vas iznenaditi, ali ja sam

na vašoj strani. A Hastings će vam ispričati lijepu priču. Onda ćete shvatiti i zašto tako izgleda.

Hastings je ipak pokušao okrenuti priču u svoju korist.

— Ne vjerujte Keeganu. On je ubojica i prevarant. Maloprije je ubio Gavina, a bio bi i mene, da...

Keegan mu je priskočio, držeći ostale na nišanu. Hastings je uvidio da ipak mora reći istinu.

— Dobro, dobro, govorit ću. Sve ću reći.

Dok je izgovarao te riječi, oči uprte u prozor, iznenada su se raširile od straha i užasa. Uzviknuo je:

— Ne, nemojte to činiti!

Hitac što je odjeknuo, iznenadio je sve. Bacili su se na pod. Padajući, Keegan se napola okrenuo prema prozoru. Nije vidio mnogo, ali ipak dovoljno.

— To je Freeman. Držite ga!

Ostali su se nećkali, a Hastings ga nije mogao čuti. Ostao je ležati mrtav.

— Keegane, ipak ćeš nam morati potanko objasniti što sve to znači. Ne sviđa mi se ni tvoja priča, a ni to što se upravo dogodilo.

Hewlett se važno uspravio, tražeći objašnjenje. Ali Keegan sada nije imao vremena objašnjavati. Pojurio je napolje. Trojica u kući, umjesto da mu se pridruže i progone onoga koji je pucao kroz prozor, počeli su progoniti njega. Prasnulo je nekoliko hitaca, no meci su zazviždali pored Keegana. Činilo mu se da je njegov konj daleko od kuće. Stigao je ipak do njega, bacio se u sedlo i potjerao ga galopom. Prasnulo je još nekoliko hitaca, ali je Keegan već bio izvan domašaja. Izvukao se.

XVI

Mary je osjećala kako je grane šiba po licu dok je nemilosrdno tjerala konja, pokušavajući pobjeći potjeri. Šešir joj je spao s glave, a duga crna kosa vijorila se na vjetru. U trenutku kada je krenula s Grangeova ranča, ni sama nije bila sigurna kamo bi bilo najbolje poći. Najprije je htjela odjahati u dolinu Largo i upozoriti okupljene rančere što im se sprema.

No ubrzo je uvidjela da to neće biti moguće. Cilj što ga je htjela dostići bio je odviše daleko, a progonitelji su joj se polako ali stalno približavali. Odlučila je stoga krenuti prema Forbesovu ranču. Samo, ni to nije više bilo jednostavno. Iza sebe je već čula glasove Grangea i njegovih ljudi. Još nekoliko minuta i stići će je! Morat će ih pokušati zavarati.

Noć je bila obasjana srebrnim svjetlom zvijezda, pa je Mary dobro vidjela kamo jaše. Stigla je do mjesta na kojem se utabana staza kojom je jurila, račvala na dva dijela. Ako pođe lijevo, put će je dovesti do doline Largo. Ali tamo ne može stići. Znači, treba skrenuti desno, prema Forbesovu ranču.

Stara je izreka da najkraći put nije uvijek i najbolji. Pokazalo se to i u ovom slučaju. Mary je najprije ipak skrenula na lijevu stazu. Naravno, i potjera za njom. Ali poslije nekoliko desetaka metara, sjurila je sa staze i ne obazirući se na grmlje i granje što je greblo po licu i rukama, potjerala konja prečacem, da bi izbila na put prema Forbesovu ranču.

Naglo je zaustavila konja, sjahala i umirila životinju. Nije šrošla ni minuta, a stazom s koje je upravo skrenula protutnjao je u oblaku prašine Grange sa svojim ljudima. Čekala je ponovo dok nije zavladala tišina, a onda je opet uzjahala i potjerala konja prema Forbesovu ranču.

Osjećala je da je konj sve umorniji i znala je da neće dugo izdržati tempo kojim je jurio, ali se nije mogla na to obazirati. Iznenada se iza zavoja pojavio jahač. Jurio je ravno prema njoj. Čula je uzvik:

— Tko je to? Reci svoje ime!

Vidjela je revolversku cijev uperenu prema njoj.

Bila je uplašena i nije izustila ni riječi. U trenutku kada su se konji gotovo sudarili, čula je karakterističan zvuk zatezanja kokota na revolveru i sagnula se da izbjegne hitac koji je svakog trenutka mogao planuti. Ali, ništa se nije dogodilo. Konj je stao i kada je podigla pogled vidjela je iznad sebe koščato lice Harryja Freemana. Bio je uzrujan i oči su mu plamtjele neugodnim sjajem.

— Mary Grange! Zašto se nisi odazvala? Gotovo sam te ustrijelio.

Mrmljajući neraspoloženo, vratio je revolver u korice.

Istog je trenutka Mary izvukla revolver i uperila ga u nje-ga.

— Stani! Digni ruke!

— Mary, miči se s puta. Žurim se!

— A kamo se ti to žuriš? Možda u dolinu Largo da provedeš lopovski plan o kojem si se dogovorio s mojim mužem?

— Ne znam o čemu govoriš.

Dok je govorio, Freeman je malo nagnuo glavu na jednu stranu, kao da nešto osluškuje iz pravca iz kojeg je stigao. To je navelo Mary da i ona oslušne i da se zagleda u tamu. Freeman je samo to čekao. Potjerao je naglo konja naprijed. Iako je Mary reagirala trenutno, povukavši obarač revolvera, promašila ga je.

Ovog puta konji su se sudarili, ali se nije dogodilo ono što je Freeman očekivao. Konj na kojem je Mary sjedila bio je već potpuno iscrpljen i taj je udarac bio dovoljan da ga sruši. A od siline naleta srušio se i Freeman. Freeman je bio iznenađen. Prošlo je nekoliko trenutaka dok se uspio iskobeljati, uspraviti konja, dohvatiti ponovo revolver i uzjahati. Nije se više brinuo o Mary, a ona ga nije mogla zaustaviti, jer je pri sudaru konja izletjela iz sedla i izgubila oružje. Freeman je želio samo jedno — pobjeći.

Upravo kada je pritegao uzde i napela se osvrnuo u sedlu, zapazio je Boba Keegana kako stiže galopom.

— Čuvaj se, Bobe. To je Freeman — uzvignula je Mary.

Njen se uzvik stopio s praskom Freemanova revolvera. Pucao je u panici i promašio. Onda je odjeknuo hitac s druge strane. Keegan je bio bolji strijelac. Pogodio je Freemana, ali se on ipak uspio održati u sedlu i potjerati konja. Keegan je krenuo za njim.

Već nakon nekoliko desetaka metara, Freeman je iskliznuo iz sedla. Bilo je to djelomično zbog rane, a djelomično je posrijedi bilo lukavstvo. Još je u ruci držao revolver i uperio ga

sada prema progonitelju. Mogao je mirno nišaniti. Keegan je u posljednjem trenutku naglo pritegao uzde i to ga je spasilo. Konj se propeo i tane namijenjeno Keeganu pogodilo, je životinju koja se srušila istog trenutka.

— I to je tvoj kraj, Keegane. Dugo si ga uspijevao odgađati, ali je ipak stigao.

Izgovarajući sa zlobom i mržnjom te riječi, Freeman je ponovo podigao revolver prema Keeganu, koji je sletio s pogođena konja samo nekoliko metara daleko od njega. Plamen je suknuo iz revolverске cijevi i Keegan je osjetio bol u visini opasača. Ali metak ga je samo okrznuo.

— Harry, još nisam gotov, još ne!

Keeganov je metak pogodio Freemana u prsa. Uz duboki udah pao je mrtav na zemlju.

Keegan se polako vratio na mjesto gdje je ostavio Mary. Čekala ga je.

— Mary, je si li ranjena?

— Nisam, samo sam iscrpljena i prestrašena.

Bacila mu se u naručje i zaplakala. No Keegan nije dospio reći ni riječi da je smiri i utješi. U oblaku prašine dogalopirali su Forbes i Hewlett.

— Sada te imamo. Ne miči se. Forbes, pogledaj tamo dalje što se zbivalo! — zaurla Hewlett.

Sasvim mirno Keegan je odgovorio:

— Mogu vam prištedjeti taj napor. Tamo je Harry Freeman. Maloprije sam ga ubio.

— Sto? Pa ti si poludio. Najprije Gavina, a sada Freemana. Maknite se od njega, gospodo, da ga napokon dokrajčim.

Mary se nije uplašila prijetnje. Ostala je uspravna točno ispred Keegana i progovorila:

— Ako želite ubiti njega, morat ćete i mene. A prije nego što to učinite, htjela bih vam reći zašto je ubio Freemana. Taj vaš navodni prijatelj skovao je zajedno s mojim mužem plan, kako da vas sve jednom zauvijek unište.

— To je obična laž — zaurlao je Hewlett.

Sada se u razgovor uključio i Forbes koji nije bio tako naprasite čudi.

— Možda bi ipak bilo bolje da najprije o svemu mirno porazgovaramo.

Mary je objasnila kako ju je Grange držao zatvorenu na svom ranču i kako je prilikom bijega slučajno čula njegov razgovor s Rollinsom. Tada je doznala kakva se sudbina sprema malim rančerima. Ispričala je da ih je poslala upozoriti i kako je pri tome naletjela na Freemana.

— A Freeman je upravo bježao s Forbesova ranča, gdje je hicem kroz prozor ubio Hastingsa, u trenutku kada se ovaj spremao ispričati ono isto što vam je sada rekla Mary.

Keegan se uključio u razgovor, objašnjavajući zašto je doveo Hastingsa k Forbesu. I Forbes i Hewlett sada su sve shvatili. Mučilo ih je još jedno pitanje.

— Dobro, ali kako je Freeman znao gdje će naći tebe i Hastingsa, i kamo je jurio, kad ga je Mary pokušala zaustaviti?

— O tome mogu samo nagađati. Vjerojatno se Freeman još jednom vratio na svoj ranč. Našao je u podrumu sestru i ona

mu je ispričala što se dogodilo, kao i to da sam otišao s Hastingsom prema Forbesovu ranču. I tada je očito, nadomak cilja što ga je htio ostvariti, Freemanu uhvatila panika. Valjda se dogovorio s Monom gdje će se naći s onu stranu granice, a on je pojurio da ušutka Hastingsa. To mu je i uspjealo. A tada je počeo bježati. Valjda je uz to i shvatio da je za Grangea dobar samo dok mu je koristan.

— A kada je bio planiran napad?

— To ne znam, ali ako želimo biti od pomoći, moramo požuriti. Grange je i onako vani sa svim svojim ljudima s kojima je progonio Mary. Kada ustanove da im je izmakla, okrenut će prema dolini Largo.

— Samo da ne zakasnimo?

— Nećemo ako odmah krenemo.

XVII

Poslije petnaest minuta brzog jahanja skupina je stigla do Forbesova ranča. Keegan je objasnio Mary da mora ostati, jer bi u dolini Largo za nju bilo i odviše opasno. Najprije se protivila, a onda je pristala. U međuvremenu je Forbesov pomoćnik, koji je ostao na ranču kada su Forbes i Hewlett krenuli za Keeganom, osedlao konja. Na odlasku, Mary je pružila Keeganu ruku i sasvim tiho rekla:

— Čuvaj se, Bobe, zbog mene.

Keegan je bez riječi stisnuo njenu ruku, razmišljajući je li moguće da je u njenim očima pročitao ono, što je on za nju osjećao. Bojao se da za njega i

Mary ipak nema budućnosti. Znao je da ide u odlučan obračun koji može završiti samo njegovom ili Grangeovom pobjedom. A znao je i to da je Grange jači.

Krenuli su. Jahali su bez riječi i što su brže mogli. Krajolik obasjan škrtom mjesečinom promicao je pored njih. Čulo se samo udaranje potkovanih kopita i ubrzano disanje konja. Keegan je jahao na Freemanovu konju. Zaustavili su se samo jednom da bi oslušnuli čuje li se već pucnjava iz smjera doline Largo. Ništa se nije čulo. Forbes je rekao:

— nije mi jasno kako to da Grange već nije tamo. On je bio u priličnoj prednosti ispred nas.

— On je u prednosti, samo nemoj zaboraviti da je dosta vremena izgubio progoneći Mary. Osim toga, vjerojatno je negdje imao ugovoren sastanak s Freemanom pa ga je čekao. Ako nije ispred nas, zacijslo je negdje blizu iza nas.

Ubrzo se ustanovilo da je Keegan opet imao pravo. Baš kad su bili na ravnom putu, što je čistinom vodio prema kanjonu kroz koji su morali proći na putu prema Largo, iza njih se pojavila velika skupina jahača. Opazili su ih i odmah otvorili vatru. Srećom je udaljenost još bila prevelika. Keegan, koji se povremeno osvrtao, opazio je da se Grange i njegovi ljudi sve više približavaju.

— Podbodite konje da stignemo do kanjona. Ovdje na otvorenom ne možemo se upuštati u borbu.

Četiri jahača uspjela su ući u kanjon prije nego što su ih dosegli meci potjere. Nisu se zaust

tavili, već su nesmanjenom brzinom jahali sve do izlaza iz kanjona. Tu je Keegan zaustavio konja, skočio na zemlju i rekao:

— Forbes, pošalji svog čovjeka u dolinu Largo. Neka poruči onome tko tamo zapovijeda da nam hitno priskoči u pomoć. I neka mu kaže da potjera svu stoku prema kanjonu. Samo galopirajuće stado može pregaziti Grangeovu bandu. Mi ćemo je do tada pokušati zadržati.

Forbes se složio i njegov je čovjek odjahao. Zatim su on i Hewlett otišli na jednu stranu izlaza iz kanjona, a Keegan je ostao na drugoj. Nisu dugo čekali. Urlajući i pucajući u prazno, Grange i njegovi jahači pojavili su se iza oštke okuke. Keegan je čekao dok se nisu sasvim primakli. Tek je tada zapucao.

— Pucajte u konje!

Forbes i Hewlett su poslušali. Na izlazu iz kanjona nastala je neopisiva gužva. Pogođeni puščanim mecima, konji prednjih jahača su se rušili, a oni koji su dolazili odmah iza njih, nalijetali su na njih i također padali.

Padali su, naravno, i jahači. Psovali su i urlali. Neki su ostali ležati, pogođeni kopitima konja koji su padali, druge su ranili ili ubili Keegan, Forbes i Hewlett. Grange je uvidio da ovako neće uspjeti.

— Povlačite se!

Ostavljajući mrtve i vukući ranjene, napadači su se povukli. Forbes i Hewlett prešli su na Keeganovu stranu. Čekali su, znajući da to još nije pobjeda. Bio je to samo predah između dva napada. Minute su sporo prolazile. U kanjonu je bilo sve tiho. Najednom, negdje u blizini otkotrljao se kamen. I

onda još jedan. Nastojali su razaznati u tami što se događa, ali ništa nisu vidjeli. Čekali su dalje.

Tada je sa stijene iznad njih prasnula puška. Hewlett se srušio bez riječi. Sada je bilo jasno zašto Grange tako dugo nije dolazio. Jedan od njegovih ljudi uspio se popeti na strme stijene kanjona i prikrasti sve do izlaza. Njegov je hitac bio znak za novi juriš. Dok je o tome razmišljao, Keegan je pogledom tražio skrivenog strijelca. Prije no što je uspio nanišaniti, ovaj je ponovo opalio. Forbes je opsovao, ali je ostao na nogama. Bio je samo lakše ranjen.

Keegan je opalio tri hica u neprekinutom slijedu, upravo kad su iz kanjona začuli topot napadača. Drugim i trećim hicem je pogodio.

— Uzjašimo i bježimo! Sada ih više ne možemo zadržavati.

Bacili su se na konje i potjerali ih prema Largu, odakle se upravo, na njihovo veliko olakšanje, čuo sve glasniji topot stada koje se približavalo. Čuli su se i povici ljudi koji su ga tjerali.

Keegan je istog trena shvatio da su i oni u opasnosti. Ako ostanu na putu, bit će pregaženi kao i njihovi progonitelji. Naglo je povukao uzde i skrenuo konja prema drveću. Forbes je učinio isto. Upravo kad su skretali začuo je usred puščane i revolverске vatre kako je Forbes jauknuo. Znači da je opet pogođen. Okrenuo se da vidi što je, ali je na svoje olakšanje primijetio da se rančer i dalje drži u sedlu.

Trojica su se jahača s Bella odvojila od glavne skupine i krenula za njima. Ostali, s

Grangeom na čelu, nastavili su prema Largu. Prošlo je samo nekoliko trenutaka, a tada su i progonitelji začuli grmljavinu stada koje se približavalo. Grange je odmah uočio opasnost.

– Sklanjajte se među drveće!

Nastalo je komešanje. Nekolicina onih koji su bili na kraju kolone, okrenuli su konje i pojurili natrag pravcem iz kojeg su došli. Većina je slijedila Grangeovu zapovijed, no četvorica nisu bila dovoljna brza. Jednostavno su nestali u stadu koje je tutnjalo stazom.

U međuvremenu Rollins i dvojica Grangeovih ljudi i dalje su gonili Keegana i Forbesa. Keegan je primijetio da je Forbesovo lice blijedo i iskrivljeno od bola. Kada se u jednom trenutku opet okrenuo da vidi kako mu je, Forbesa više nije bilo iza njega. Nije imao vremena za razmišljanje. Progonitelji su mu bili za petama. Čuo je kako se iza njega lome niže grane drveća pod naletom njihovih konja.

Izenada je izbio na malu čistinu. Potjerao je konja do njena kraja i okrenuo ga da dočeka napadače.

Upravo tada na čistinu je izjurio Rollins. Bio je brži od Keegana. Pucao je istog trena kad je naslutio da je Keegan pred njime. Tane iz njegova revolvera pogodilo je Keeganova konja koji se naglo propeo i pao, tako da je Keegan u dugom luku odletio na zemlju.

– Sada ćeš, Keegane, napokon dobiti ono što ti već dugo obećavam.

Rollins je bio tako siguran u sebe da je, uživajući u svojoj nadmoći, sasvim polako niša-

nio prema Keeganu. Te dvije sekunde stajale su ga života. Keegan je pao na tlo, ali je u hipu bio opet na nogama. Jurnuo je naprijed i izvukao revolver. Rollins je promašio. Keegan nije.

Protivnika se riješio, ali je bio bez konja. Morat će uzeti njegova. Pošao je prema Rollinsovu konju, kada ga je šum upozorio da se još jedan jahač približava. Bio je to Bill Grange.

XVIII

Keegan se bacio u sedlo Rollinsova konja, očekujući svakog časa da ga pogode meci iz Grangeova revolvera. Grange je zaista i pucao istog trenutka kad ga je ugledao. Prva su se dva metka zabila u stablo iza Keegana, a treći je okrznuo konja.

Grangeov konj je uzmaknuo nekoliko koraka, dok je njegov jahač pucao i to je Keegan iskoristio da zamakne među drveće. Grange ga je greblo po licu. Jedva je vidio kamo ide, a ranjeni konj nije bio nimalo raspoložen da ide onako kako je on želio. Grange je opet bio tik iza njega. U daljini se čula još buka stada i poneki uzvik.

Drveće je postajalo rjeđe i Keegan je izišao na oveću čistinu, malo iznad staze na kojoj se odigrao sudbonosni susret Grangeovih jahača i stada malih rančera. Odlučio je da upravo tu završe borbu. Potjerao je konja još nekoliko koraka naprijed, a zatim je oštro pritegao uzde. Životinja je poslušala. Okrenula se i istog trenutka Keegan je potjerao galopom

prema Grangeu koji je upravo izbijao na čistinu.

Keeganov neočekivani potez potpuno je iznenadio vlasnika Bella. Nije više mogao izbjeći. Obojica su pucala u istom trenutku. Tako se barem činilo. Keegana je zaslijepio plamen iz Grangeova revolvera, a samo je prohujala tik do njega. Njegov je metak pogodio Grangea. Tada su se konji punom snagom sudarili.

Obojica su pala s konja. Grange je, međutim, pao između konja i njegov ga je konj udario potkovanim kopitom točno u glavu. A onda su se obje životinje srušile na njega.

Keegan se podigao, stresao prašinu sa sebe, zabacio čupeerak kose što je pao preko znojem prekrivena lica i pošao prema konjima. Tada je ugledao Grangea. Jedan pogled na njegovo lice bilo je dovoljan. Keegan je znao da je sve svršeno. Pogledao je Grangeova konja i njegovu čudno okrenutu nogu. Tu više nije bilo pomoći. Izvukao je revolver i posljednjim metkom, što ga je imao u bubnju, skratio životinji muke.

Sve je, dakle, svršeno. Keegan se prisjećao proteklih dana punih nasilja. Nije bio ponosan što je pobijedio. Smrt, pa makar to bila i smrt najljućeg protivnika, nije ga nikad veselila. A činjenica da je i on imao udjela u njoj, samo je pojačavala gorčinu što je osjećao.

Završio je kratki i opasni pokušaj Bella da proguta sve male rančere. Smrt njegova vlasnika imat će, svakako, i drugih posljedica. A u Bentonu će svatko, na ovaj ili onaj način, osje-

ćati promjene što ih je donio krvavi rat rančera.

Topot konjskih kopita na stazi ispod uzvisine na kojoj je stajao, prenuo je Keegana iz razmišljanja. Tri jahača su se približavala. Nije ih još mogao raspoznati, pa je za svaki slučaj odmah počeo puniti revolver. Trojica su se približila brzim kasom i njihov je predvodnik opalio prema Keeganu, upravo kada ga je ovaj prepoznao. Bio je to Bud Zont.

— Hej, ne pucajte, to sam ja, Keegan!

— Zašto se ne javljaš? Mogao sam te ubiti.

— Nisam bio siguran tko ste. Uostalom, ovo stado dolje došlo je baš u pravom trenutku.

— Da, ideja je bila zaista odlična — odgovorio je Zont i nastavio:

— Goveda su izjednačila šanse progonjenih i progonitelja.

Zont se nervozno ogledavao.

— Ima li ovdje u blizini još jahača s Bella?

Razmislivši malo, Keegan je odgovorio:

— Možda su dvojica ili trojica još negdje među drvećem. Opasnost je prošla. S Bellom i ambicijama njegova vlasnika je svršeno. A svršeno je i sa samim vlasnikom.

Zont ga je upitno pogledao. Zatim je opazio konje sklopčane na tlu. Pošao je da pogleda i kad se nakon nekoliko trenutaka vratio, rekao je ostalima:

— Grange je mrtav.

— No, onda je sve riješeno — rekao je jedan od njegovih pratilaca i pošao da pogleda.

Zont ga je pokretom ruke zadržao.

— Radije ostani ovdje, Jack.

Nije to nimalo lijep prizor. Kako mi se čini, konj je udario Grangea svom silom točno u lice.

Keegan je potvrdio, a zatim je u nekoliko rečenica ispričao što se dogodilo. Zaključio je:

– I Rollins je dobio svoje. Leži na čistini dva do tri kilometra odavde.

Zont je zamišljeno zurio u tamu.

– Nekolicinu dolje zahvatilo je stado. Nije ih uopće moguće prepoznati. Gadna noć!

Polako su se svi zajedno uputili obronkom prema stazi na kojoj se prije pola sata odvijala bijesna potjera. Keeganu se činilo kao da je od tada prošla cijela vječnost. Sjećao se kako je zajedno s Forbesom pojurio prema drveću u zaklon. Forbes! A što je s njime?

Sustigao je Zonta i upitao:

– Je li netko od vas možda vidio Raya Forbesa?

– Nije, ja sam upravo htio tebe upitati kamo je on nestao. Zar ni ti ne znaš?

– Ne znam. Hewletta je još dolje u kanjonu pogodio Grangeov čovjek. No Forbes se držao uza me i neko smo vrijeme jahali. Znam da su ga okrnula najmanje dva metka, ali kada sam ga posljednji put vidio još se držao u sedlu. Onda je najednom nestao. Možda je od iscrpljenosti ipak pao. Najbolje bi bilo da ga potražiti među onim drvećem.

Još dok je razgovarao posljednje riječi, na čistini preko koje su jahali pojavila su se dva jahača. Prvi je očito bio ranjen. Vidjelo se to po načinu na koji je sjedio na konju. Ni onaj iza njega nije bio u mnogo boljem

stanju. I on se jedva držao u sedlu. Zapravo je jedina vidljiva razlika između te dvojice bila u tome što prvi nije imao oružja, a drugi je držao revolver upečen u njega.

Drugi jahač bio je Ray Forbes.

Opazio ih je, prepoznao i doviknuo slabim glasom:

– Uhvatio sam Foreстера.

Zont je sjahao i potrčao prema njemu.

– A što je s tobom Ray? Ne izgledaš baš najbolje.

Forbesovo lice polako se razvuklo u grimasu. Očito se pokušavao nasmiješiti, ali mu to nije uspijevalo.

– Mogu misliti kako izgledam – promrmljao je.

Kliznuo je iz sedla, kao da ga je u jednom trenutku napustila snaga i volja kojom je izdržao cijelu bitku, usprkos zadobivenim ranama. Da ga Zont nije pridržao, srušio bi se na tlo.

Teško je disao, a čelo mu je bilo orošeno krupnim kapljicama znoja. Zont se morao sagnuti da bi razumio riječi što su jedva prelazile njegove usne.

– Ne brinite. Bit će sa mnom sve u redu. Samo sam umoran, strašno umoran. Moram se odmoriti.

Zont je raskopčao Forbesovu košulju. Ugledao je dvije rane što su krvarile. Okrenuo se prema Keeganu.

– Forbes treba liječnika. Što prije, to bolje!

I Keegan je to znao.

– Pošalji jednoga od svojih jahača na Forbesov ranč. On ima tamo još jednog čovjeka. Treba mu reći da priredi krevet i prikupi u kući sve što može

poslužiti kao zavojni materijal. I neka požuri!

Keegan je sa zabrinutošću promatrao Forbesa, sjećajući se njegove upornosti i hrabrosti u toku borbe. Okrenuo se polako ostalima i rekao da bi umirio i njih i sebe.

— Ne bojte se! Već će se on oporaviti. Vjerujem da rane nisu smrtonosne. Izgubio je dosta krvi i to ga je iscrpilo.

Izenada se Forbes, koji je ležao zatvorenih očiju, prenuo. Uhvatio je Keeganovu ruku i promrmljao:

— Naravno, oporavit ću se. Bit će nam svima dobro, zahvaljujući tebi.

Zont je odvratio uz smiješak i olakšanje:

— Imaš pravo, Ray. Keegan nam je pomogao da opet bude-mo ono što smo bili, i što želimo ostati — slobodni ljudi.

I odjednom su svi rančeri, koji su stajali oko njega, bili opet njegovi prijatelji. Ujedinila ih je spoznaja o opasnosti što im je svima prijetila i želja da joj se odupru.

— Keegan je prozborio:

— Stvari se zapravo nikada ne mijenjaju. Barem one osnovne. A ljudi su se uvijek morali boriti i umirati da bi mogli slobodno živjeti.

Vidio je da se Forbes onesvijestio. Odmakao se nekoliko koraka od njega. U međuvremenu je Zont jednom od svojih jahača davao upute što treba učiniti na Forbesovu ranču.

— Uzmi kola, da ga možemo provesti onamo. I učini to što brže možeš.

Čovjek je podbo konja i odjurio.

Gledali su ga kako nestaje u daljini, a tada im je pažnju privukao jahač koji se naglo približavao, dolazeći iz kanjona. Poslije nekoliko trenutaka Keegan je razaznao lik žene. No trebalo je proći još pola minute da je prepozna.

Mary Grange!

Privukla je uzde i usporila konja, a zatim ga je zaustavila kada se Keegan izdvojio iz grupe i potrčao prema njoj. Uzviknula je, objašnjavajući:

— Bobe! Morala sam doći. Jednostavno više nisam mogla izdržati. Željela sam vidjeti jesi li živ.

Sjahala je i utonula u njegov zagrljaj. Usne su im se našle u dugom poljupcu. Napokon se Keegan napola otrgnuo, sjetivši se da ostali rančeri stoje samo nekoliko metara od njih i da ih gledaju. Načas ih je bio posve zaboravio. Činili mu se kao da je u svijetu u kojem postoje samo on i Mary.

— Mary nisi smjela dolaziti ovamo.

— A zar si ti mislio da mogu mirno ostati na Forbesovu ranču? Da sjedim i čekam, znajući da se ti za vrijeme ovdje boriš! Možda i umireš! Pa zar si zaista mogao misliti da mogu mirno čekati.

Glas joj se histerično podigao, još čvršće ga je stisnula uza se a na oči su joj navirale suze.

— Smiri se, Mary!

— Nije me briga što nas drugi gledaju. Čekala sam i čekala. A onda više nisam mogla izdržati. Jednostavno sam morala doći ovamo i vidjeti što se zbiva.

U njezinu je glasu Keegan osjetio pitanje koje očito nije htjela izreći, ali koje ju je muči-

lo. Oklijevao je trenutak, a onda je rekao:

– Sve je svršeno, Mary. S Bellom je gotovo.

Shvatila je što joj je želio reći. Primila je to mirno i upitala:

– Ona stoka što sam je vidjela na ulazu u kanjon, je li to stado iz doline Largo?

– Da, to nam je stado pomoglo. Natjerali smo ga na jahače s Bella upravo kada su izlazili iz kanjona.

Iako je znao da je shvatila na što je mislio kad joj je rekao da je s Bellom svršeno, Keegan je htio biti sasvim siguran. Nježnim pokretom podigao je njenu glavu.

– Još me nisi upitala što je s Billom.

– Htjela sam, ali mislim da znam i bez toga. Bill je mrtav, zar ne?

– Da, Mary. Mrtav je. Žao mi je.

Potresla je glavom i ozbiljno ga pogledala. U tom je trenutku izgledala starija no što je bila. Oči su joj plamtjele na blijedu licu.

– Ne moraš žaliti.

Keegan se osjećao užasno. Pred njim je stajala žena koju je volio, jedina žena prema kojoj je ikada osjećao ono što se zove ljubav. A samo nekoliko koraka dalje ležao je njen muž, mrtav pogođen metkom iz njegova revolvera i dokrajčen udarcem kopita vlastita konja. Može li biti strašnije situacije? Teško je progutao, nakašljao se da pročisti grlo i rekao:

– Da je to barem bio bilo tko drugi, a ne baš tvoj muž, ne baš Grange...

– Nemoj kriviti sebe. Ako je netko za nešto kriv, onda sam

to ja. Ja sam pogriješila ja, sam dopustila da Grange stane između tebe i mene.

– Vjerojatno ga želiš vidjeti, ali je ipak bolje da pričekas dok ga ne prevezemo u grad.

Suhi jecaj potresao je Mary.

– Prema Billu više ništa ne osjećam. Znam da to ne bih smjela reći, ali je upravo tako. Smiri se, Mary. Tako sada osjećaš, a već sutra ćeš žaliti za njim odvratio je Keegan.

– Neću, Bobe. Ni sutra, ni bilo kada. Molim te, pokušaj me shvatiti, nemoj misliti da sam čudovište.

Pripila se uz njega, zdvojno ga gledajući uplakanim očima i tražeći njegovo razumijevanje.

Izvukao se iz njena zagrljaja sasvim nježno i polako. Gledao ju je i želio ju je zapamtiti upravo takvu, kakva je bila tog trenutka: toplu, divnu i poželjnu. Želio je poljupcima skinuti bljedilo s njenih obraza, osjetiti njeno tijelo.

Ali sada nije bilo vrijeme za to.

Progovorio je, teško nalazeći riječi:

– Mary, jedino što sada mislim o tebi, to je da si prekrasna žena.

U kutovima njenih usta zaigrao je sasvim slabi, tužni smješek. I nju je prožimao plamen želje da osjeti muškarca kojega je voljela, da bude uz njega i s njim. Ali i ona je, baš kao i Keegan, znala da je između njih još dug most i moraju prijeći da bi zaista mogli pripadati jedno drugome.

– Zadovoljit ću se i time, Bobe.

Stajala je mirno, spuštenih ruku. Samo joj je donja usna la-

gano podrhtavala. Laganim pokretom pokazala je prema onoj strani gdje je ležao Grange.

— Kada sve to bude završeno, otići ću odavde.

— To će biti najbolje što možeš učiniti.

Keegan je jedva prepoznao svoj glas.

— Želim se vratiti. Vratit ću se, kada ljudi ovdje zaborave.

Glas joj je postajao sve tiši, pa ju je Keegan jedva razumio. Oči su joj bile pune suza.

— Željala bih vjerovati da za nas nije sve propalo. Da za nas dvoje još postoji budućnost.

Krajnjim naporom Keegan se suzdržao da je opet ne privuče k sebi. Ako to učini, znao je, rastanak će biti još teži. Nije se pomakao s mjesta. Opet se mo-

rao nakašljati da bi mogao progovoriti. Ipak, glas mu je bio promukao i govorio je teško. A toliko je toga želio reći.

— Čekat ću te, Mary. Čekat ću na svom ranču koji ću ponovo sagraditi.

Prošaptala je sasvim tiho:

— Hvala ti. Nadala sam se, zapravo znala sam da ćeš to reći. A sada bi bilo najbolje da odem u grad. Hoćeš li odjahati sa mnom?

— Znaš da hoću.

Pošli su zajedno. Žena koja je napokon shvatila koga voli i želi i muškarac koji je prošao tešku borbu i koji je izgubio sve što je imao, ali je dobio ženu koju je ljubio. Oboje će još morati čekati. Sada su znali da za njih postoji bolja budućnost.

KRAJ

ERNEST HAYCOX:

ŠERIF JE ZNAO

Kad je Matt McQuestion izjahao iz klanca na niskome planinskom sedlu i zastao da promatra ranč pod njim, već je pomno i nezapaženo istražio okolna brda. U njemu je jačalo uvjerenje da je čovjek koga traži — stanoviti John Doe čije lice nije nikad vidio — u ovome trenu skriven ovdje dolje.

Spuštajući se padinom Matt McQuestion je promatrao sve oko sebe iskustvom staroga lovca. Ras-kvašeno nebo pokriveno gustim oblacima davalo je danu neku neugodnu mračnost a vjetar je divlje jurio kroz vrhove visokih stabala, stvarajući buku poput golema vodopada koji se ruši u bezdan. Kroz tu se buku s ranča jedva čulo udaranje trokuta što je najavljivao podne. Dvojica jahača kasala su prema kući sa suprotna obronka. Kuća i gospodarske zgrade kao da su se zgurile pod olujom a u udaljenom koralu skupina konja potišteno je i pasivno stajala zgrblivši leđa i podvivši repove među noge. Kad je McQuestion pritegao uzde pred

kućnim trijemom, pojavio se krupan i rumen muškarac.

— Sjašite i udite — viknuo je. — Kakva li dana za putovanje! Lonny, dođi, odvedi konja u staju!

Ali jahač se nije pomakao sve dok nije bio siguran u gostoljubivost domaćina.

— Zovem se Matt McQuestion, ja sam okružni šerif.

— Čuo sam za vas i neizmjereno mi je milo što ste pokucali baš na moja vrata — rekao je rančer. — Ja sam French Broadrick! Stigli ste upravo na objed! Sjašite, mister! Lonny, odvedi konja!

McQuestion sad sjaše i preda konja kauboju koji se pojavio u taj čas. Budući da ga Broadrick nije prestajao pozivati rukom, krene u kuću. Zaputi se blistavu ždrijelu kamina skidajući kaput i šešir, a Broadrick zatvori vrata udarcem noge. Buka oluje stiha se u mrmljavo stenjanje oko strehe, stolna svjetiljka bacala je pruge topazne svjetlosti na lažne sjene, a iz drugoga kraja kuće čuo se zveket posuda.

Broadrick protrlja ruke u burnome gundavom zadovoljstvu i, premda nije bilo potrebno da glasom nadjačava oluju, on reče jednako glasno kao i vani:

— Ne mogu vam reći kako mi je mило što ste moj gost, šerife. Naši su se putovi često ukrštavali ali sad sam prvi put doživio zadovoljstvo da vam stisnem ruku. Prodite kroz ta vrata, mister! Ondje je blagovao-nica.

Šerif prođe kroz vrata i zastade, postavši odjednom predmet pažnje osmorice muškaraca i jedne djevojke koji su sjedili za stolom. Dok je stajao ovdje, uopće nije izgledao kao predstavnik zakona koji je veći dio života proveo u krajnje surovoj pokrajini. Bio je odjeven u elegantno crno odijelo pa je više nalikovao na ugladnena činovnika. Iako je bio visok, u njemu se već osjećala krhkost i pogrbljenost starosti. Zglavci na rukama bili su mu tanki, udubine na obrazima i na vratu izrazite, a niz sjetnih obilježja, koje su opušteni brkovi prošarani srebrom činili gotovo melankoličnima, završavalo je uzdignutom Adamovom jabučicom. Blage modre oči s nepovjerenjem su dočekale znatizeljne poglede a zatim se spustile tako da se na njima nije moglo vidjeti što je šerif zapazio u sceni pred sobom.

— Moji ljudi — reče Broadrick — i moja kći Marybelle. Momci, ovo je šerif. Lijepo se ponašajte, prokletstvo! Šerife, stolac meni s desna.

McQuestion se lako nakloni i sjedne zapazivši kako se zanimanje onih za stolom pojačalo pošto je bilo spomenuto njegovo zvanje. Djevojka koja mu je sjedila nasuprot nasmiješi se i dok se ta nenadana svjetlost širila po njenome otvorenom dječaćkom licu, pojavi se odbijesak duha koji je odmah osvojio simpatije McQuestiona. Nije joj bilo više od dvadeset godina i još nije bila obilježena tugom šerifova svijeta. Svijetla zlatna kosa meko se vijugala oko njenih sljepoočica a u čvrstim svježim linijama ramena i

grudi osjećala se životna vatra sto će jednoga dana izbiti iz svoga zatorora. Govorila je pjevušavim glasom koji je prelazio u melodiju:

— Tko je mogao biti tako zao da vas natjera da izidete po ovako lošem vremenu, šerife?

— Odmetnici — odvrati šerif — uvijek biraju najlošije vrijeme.

— Hvatate nekoga? — upita French Broadrick.

McQuestion zapazi nenadanu tišinu za stolom. I kako je po naravi bio kockar koji nalazi zadovoljstvo u suptilnostima igre, pustio je da njegove riječi jasno razbiju tišinu:

— Tražim čovjeka koji je morao ovuda proći prije otprilike tjedan dana. Bio je odjeven u smeđe hlače i jahao na ridanu bijelih nogu.

Vladala je duboka tišina. Ljudi nisu reagirali iako je blagi pogled Matta McQuestiona, u kojemu više nije bilo sumnjičavosti, iznenada obišao prisutne za stolom. French Broadrick ponudi šerifu tanjur govedine glasom koji je još bio radostan.

— Kakav zločin?

— Ubojstvo — odvrati šerif otvoreno.

— Ubojstvo? — zagunda Broadrick čije se dobro raspoloženje počelo gubiti. — Kažete, ubojstvo? — Njegova široka ramena okrenu se prema šerifu. — Razbojništvo ili ubojstvo u samoobrani? Te su dvije stvari različite.

Šerifu je već bilo na jeziku da objasni slučaj ali svlada se. U njemu su se u tome trepu sjedinili logika i instinkt, što se ne zbiva tako često. Onaj koga traži nalazi se na ranču. Štoviše, taj je čovjek ovdje u ovoj prostoriji. Ta spoznaja nije bila posljedica nekoga jasnog znaka ili viđenja na licima kaubojaka koji su tupo i ukočeno sjedili oko njega. Došla je od Marybelle Broadrick. Na riječ »ubojstvo« ona se očigledno trgnula. Podigla je glavu i okrenula je prema ljudima za stolom, ali istoga je trenu i spustila — kao opomenuta nekim unutrašnjim glasom da je to izdaja. Sad je buljila u McQuestiona. Njeni su obli obrazi

gubili rumenilo a prigušeno pitanje nemirno se pokretalo u njenu pogledu. No i to je bila izdaja i zato se zagledala u tanjur i maknula ruke sa stola.

French Broadrick opet je progovorio. Njegovo rumeno lice sad su presijecale koncentrične, namrgodene brazde.

– Razbojništvo ili ubojstvo u samoonbrani, šerife?

– O tome se može raspravljati – odvrati MacQuestion lažući. Djevojka podigne pogled. On opazi kako nada počinje istiskivati užas.

– Kako se zove? – bio je uporan Broadrick.

– Na tjeratici je zapisano John Doe.

– Ne poznajete ga? – reče Broadrick iznenađeno.

– Nisam ga nikad sreo. To je slijepi lov na stranca u našem okrugu. Ali konkretni dokazi protiv nje ga vrlo su jaki a nekoliko ga je ljudi vidjelo iz daljine dok je bježao.

– Kako ćete ga prepoznati?

– Po konju.

– Koje ga je već odavno mogao zamijeniti drugim.

– Smeđe hlače.

– Najvjerojatnije ih je bacio. Što ostaje? Ništa, po mome mišljenju. Ja bih se teško odlučio da lovim čovjeka na temelju tako mršavih informacija.

– Da vam spomenem još jednu pojedinost – reče šerif nemarnim glasom koji je odmah privukao pažnju sviju. – Kad smo došli na mjesto zločina, našli smo mrtvaca. Nije bilo ni svjedoka ni tragova. Ali metar-dva od ubijenoga kamenje je bilo poprskano krvlju. Toga dana nije bilo kiše. Krvavi je trag vodio do tragova kopita a trag se kopita udaljavao. Shvaćate? Ubijeni je uspio pogoditi napadača i, ma gdje se nalazio taj John Doe, on na sebi ima rupu koju ne može isprati.

Nastala je kratka mučna tišina. Djevojka je smogla hrabrosti da još jednom letimice pogleda prema Mattu McQuestionu, a on je u tome pogledu zapazio tvrdoglavo neprijateljstvo koje odmah poveća njego-

vo poštovanje prema njenu karakteru. Po prirodi je bila odana i njeu odanost, kad bi se učvrstila, nije se moglo pokolebati.

French Broadrick zakašlje, gledajući iznad glava svojih ljudi.

– Pa, to je dovoljno da mu se pripiše ubojstvo. Ali ako nitko nije vidio kako se to dogodilo, onda nitko ni ne zna što je izazvalo sukob i tko je imao pravo. A ti, šerife, još nisi uhvatio čovjeka kojega tražiš.

– Trag vodi ovuda – reče mirno McQuestion.

Kava se ohladila od miješanja. Cijelo je vrijeme proučavao stol i poslije svake izmjene pogleda u mislima je odbacivao kao krivce jednoga kauboja za drugim. Većina ovih momaka bila je srednje dobi, očigledno stari najamni radnici koji nisu imali nagon revolveraša. No, dvojica mladića na dnu stola sve su ga više zanimala. Jedan od njih bio je visok, vitak tip s tamnoridom kosom i uočljivo uzburkanim uskladi- vanjem mišića i živaca koje se izražavalo u svakoj nemirnoj kretnji njegova tijela. Drugi je sjedio ravnodušno šutljiv, tamnopusit i kršan, borac u svakoj vidljivoj žilici. Dok je tu dvojicu uspoređivao, čuo je kako French Broadrick na brzinu prekida objed:

– Popodne ćemo raditi u šupi.

Ustavši zajedno s ostalima od stola, McQuestion je pogledom pratio ljude kako izlaze kroz vrata blagovaonice u dvorište promoćeno kišom. Crvenokosi je mladić hodao sporo i, dok je silazio niza stube, osjetilo se kako mu je držanje ponešto ukočeno. Onaj jači mladić išao je posljednji. Osvrnuvši se, uhvatio je šerifov pogled a zatim je brzo zatvorio za sobom vrata. Šerifu se učini kao da on tim svojim postupkom zaštićuje ridokosoga. McQuestion krene ispred svoga domaćina u sobu za dnevni boravak i okrene leđa veseloj igri plamena. Djevojka je nekamo otišla. Broadrick je bez cilja šetao prostorijom, boreći se s nekom teškom mišlju. Iznenada se zaustavi ispred šerifa i odsječno reče:

– Niste baš mnogo rekli. Sad mi ispričajte ostalo.

Šerifove se modre oči suziše pod utjecajem blještavila vatre. Ostajući na mjestu gdje je bio, odgovori Broadricku:

– U životu sam često imao prilike da odlučujem o budućnosti kakva tipa. Nije lako tumačiti ulogu suca i ne mogu tvrditi da sam uvijek donio pravilnu odluku. Ponekad me muče pogreške koje sam načinio. Sad sporije reagiram negoli nekoć. Svaki zelembač može nekoga uhititi. Teško je znati kad ne treba hapsiti.

– Ako je taj John Doe ono što ste rekli, u čemu je problem? – Broadrickovo je lice postajalo sve mračnije.

– Ako se ne varam, on u ovome trenu nije jedini o kojemu valja razmišljati – reče šerif.

U Broadrickovim se očima pojavi neka iskra a mišići na licu iznenađena mu se stegnu.

– Sad mi je jasno kako ste stekli svoj ugled. Vi ste izgladnjeli stari vuk, McQuestion!

McQuestion kimne, znajući da je Broadrick, shvatio situaciju. Znao je i da Broadrick, ma kakav bio krajnji ishod stvari, neće odati progovorenja čovjeka. Bio je to jedan o najstarijih zakona ranča – bila je to neka vrsta neoskrvnjiva svetišta. Bude li nepravilna, Broadrick je bio spreman da ih riješi na svoj način, unutar granica posjeda. Kad je to shvatio, McQuestion pruži ruku prema ogrtaču i šeširu.

– Potražit ću sam svoga konja – objasni i zaputi se van kroz blagovaonicu. Kad je izašao pod guste i uskovitlane mlazove kiše, čuo je djevojčin glas s drugoga kraja kuće. Glas je bio zabrinut i vriskav. Ambar je bio ravno ispred njega. Lijevo od njega nalazila se baraka u kojoj su se kauboji odmarali preko podneva. Desno od ambara i iza najudaljenijih obora vidio je opet ograđen prostor na padini brijega, u kojemu je pasla stoka. Ali, iako se njegova pažnja uoštrila na to područje, mračna maglovitost dana

onemogućila je da pronade ridana bijelih nogu. Ušao je u sivi hodnik staje, našao komad čistoga grubog platna i njime počeo trljati svoga konja.

No uskoro se ostavio toga posla, ne dovršivši ga. Izišao je iz ambara i krenuo prema baraci kroz prozore koje je treperila mutna svjetlost svjetiljke. Prije negoli je otvorio vrata malo je po njima zagrebao – još nije želio iznenađenja – a zatim je ušao u prostoriju sličnu tisućama drugih u zemlji.

Čvrst i kršan mladić izviri s jednoga od donjih ležajeva i reče:

– Sjednite, šerife!

– Hvala, ali ostat ću stajati – odvrati uljudno McQuestion. – Sjedio sam cijeloga dana u sedlu.

– Loš dan za putovanje – reče mladić tonom čovjeka koji želi učiniti razgovor ugodnijim.

– Nisam mogao birati – odvrati šerif pogledavši u stranu. Svi donji ležajevi bili su zauzeti a od gornjih samo jedan. Zauzeo ga je ridokosi koji je ležao na ledima. Ridokosi je buljio iznad šerifove glave, iz ugla ustiju visjela mu je cigareta a zatim je, ne gledajući šerifa, rekao uz lijevo i podrugljivo zatezanje:

– Zločinci bi morali biti obzirniji prema organima vlasti.

– Dobro, Ridi – reče šerif – dok su god toliko obzirni da ostavljaju za sobom tragove, ne smeta me mnogo vrijeme.

– Je li i ovaj ostavio tragove? – upita Ridi, ne obazirući se na to što ga je šerif nazvao nadimkom.

– Jest.

– Vrlo nepažljivo od njega – rugao se Ridi. – Zacijelo je početnik.

– O tome ću nešto više znati poslije – reče McQuestion a u prostoriji opet zavlada šutnja, šutnja ljudi koji drže jezik za zubima.

– Vrijeme je – reče kršni mladić – da se vratimo na posao.

On otvori vrata i izide a ostali su se kauboji polako dizali i izlazili za njim. Ridi se okrenuo na postelji, prebacio noge preko ruba ležaja i oprezno se spustio na pod. Kad je dodirnuo pod, koljena su mu se ma-

lo savila i na tren je bio okrenut licem prema šerifu. Široka tanka usta razvukla su mu se u osmijeh. Oblik lica bio je odviše uglat a oči preistaknuto i netreperavo zelene. No ispod površine bila je ličnost u kojoj se nije moglo pogriješiti: osoba istodobno nemirna, dominantna i krajnje samosvjesna. McQuestion zapazi iza toga cerenja tvrdu, mirnu sposobnost i prikriveno podrugivanje.

— Je li on u srcu zao čovjek, šerife? Zaista zao?

— To se i ja pitam, Ridi. I nadam se da ću doznati!

Ridi se bezbrižno okrene i izide iz barake. U njegovu se hod u zapažala neka ukočenost. McQuestion se polako okretao na mjestu, načinio puni krug i pregledao još jedanput sve što se u prostoriji moglo vidjeti. No to je bilo uzaludno kretanje jer je već znao tko je John Doe.

— To je nesumnjivo Ridi — progundao je. — Onaj snažni mladić dobra lica nema s tim veze.

Ali neobično je bilo da ga taj više ili manje konačan završetak potrage ostavio hladnim, bez onoga uzbuđenja koje prethodi hvatanju. A kad je zastao na otvorenim vratima, kroz ustalasani zastor kiše opazio je nešto što je još više poljuljalo ravnotežu njegova duha. Ondje na bočnome trijemu kuće Marybelle Broadrick stajala je pokraj Ridega, gledala u njega i razgovarala s njime, prateći svoje riječi žustrim kretnjama ruku. Ridi se smiješio. Smiješak se proširio i on kimne: jedna njegova ruka dodirne djevojčino rame na način koji se šerifu učini posjedničkim i samouvjerenim. Djevojčino se tijelo malo savilo prema unazad a Ridi se okrenuo i krenuo preko dvorišta prema otvorenom šupi. McQuestion se zadubio u misli, tražeći odgovor na sve teži problem, i odluta prema istoj šupi i besposleno ostade u njoj. Sat ili dan više nisu bili važni. Postojalo je i milosrđe, koje ima prednost čak i pred pravdom, i to je bilo važno. I tako, besposličareći u šupi

sa strpljivim zanimanjem gledao je ljude kako rade.

U neke vrste urednoj zbrci oni su pregledavali poljoprivredne alate. U kovačnici je jedan od radnika savijao užareno željezo na nakovnju brzim i zvučnim udarcima čekića. Drugi je brusio oštricu kosilice. Tesar je pilio neku dasku a njegova je pila pjevala uz pratnju udaraca po nakovnju. U međuvremenu se predradnik prihvatio težega posla. Oslovinivši se ledima o okvir kola, počeo ih je dizati a od napora napeli su mu se svi mišići. Jedan mu je radnik pomagao, pokušavajući podmetnuti gredu pod podignutu osovinu. Ali teret je bio nespretni i teško se s njim baratalo. Spustivši kola, predradnik se ogleda ne bi li opazio kojega nezauzetog čovjeka. Njegov pogled pade na ridokosoga koji je nemarno stajao pokraj kovačnice a šerif opazi kako su se mirne crte na licu predradnika stegle u razmišljanju. No to je trajalo samo tren. Predradnik pozove nekoga drugog.

— Bille, pomози mi ovdje.

Ridi je bio svjestan da je mimoide. Ironija na njegovu licu preraste u cerenje i on reče:

— Snažni su se mišići našega šefa, čini se, umorili.

— Ali ne i moj jezik — blago reče predradnik.

— Hoćeš reći da je moja šala neslana, je li? — reče Ridi a grimase njegova lica postajale su sve izrazitije. — Stari moj, morao si dosad naučiti da je snaga mišića jeftina a mozak rijetkost. Svatko se može znojiti ali prokletu ih malo zna smisliti nešto dobro.

Spomenuti Bill pride da pomogne kod kola ali predradnik je nepomično stajao i mrštio se, pun zlovolje na Ridega.

— Možda je tako — otezao je. — Ali nisam siguran kamo vodi previše pameti. Razmisli o tome kad budeš imao vremena.

McQuestion pođe prema kući, spustivši glavu zbog kiše, vrludajući svojim modrim očima.

– Mogao je narediti Ridemu da podmetne rame pod ta kola. Mogao je tjerati Ridega da pokaže koliko ga boli noga i tako omogućiti da vidim kako je Ridi ozlijeđen. Ali nije to učinio jer je proketo fer. A kako mu Ridi uzvraća? Pravi od njega budalu. On shvaća da je ovdje siguran i zato koristi svoj zao jezik da vrijeđa. Bezobziran je a istodobno i budala. Na savjesti ima zločin ali on se još može popraviti, ako to želi. Teško je reći kako bi ta djevojka mogla djelovati na njega. Ona bi ga mogla natjerati na pravi put ali, ako to ne učini, on će je prisiliti da se spusti na njegovu bijednu razinu. On je zablistao, i to ju je privuklo.

Soba za dnevni boravak bila je prazna. Umoran od jahanja, utonuo je u kožni naslonjač i zadrijemao. Kad se probudio, u sobi je bilo mračnije a buka se oluje pojačala. Vani na prednjem trijemu čuli su se prigušeni ili ipak razgovijetni glasovi. Djevojka je brzo govorila:

– Znam da ga nećeš izdati. Ti nisi takav čovjek, Lee. Samo sam pitala što misliš o njemu sad kad nam je šerif sve rekao.

– Zašto pitaš mene? – odvratio je predradnikov glas odsječno i ljutito. – Što se to mene tiče? Ja nisam njegov čuvar, a ni tvoj.

– Lee, zar to tebi ne znači ništa? Pogledaj me u oči i reci!

– Jedno je od nas budala, Marybelle. Mogu te gledati u oči i reći samo to. Dovoljno sam dugo imao ulogu vjernoga sluga. Činilo se da je sve dobro dok nije on došao. No to nije važno. Ako ti se on sviđa, tvoja stvar. I ti si to počela. Ne očekuj da ću ga ogovarati.

– Ja nisam namiguša! Sviđa mi se, ali želim znati što ostali misle o njemu. Lee, ne možeš li razumjeti da se u srcu djevojke može katkad pojaviti i sumnja?

– Bolje bi bilo da se odlučiš. Ja ne ostajem na ovome ranču, ostane li on.

– Lee, namjeravaš otići? Hoće li ti to biti lako?

– Lako ili teško, ovo više neću trpjeti. Ako ga želiš, neću prigovarati. Ali ja odlazim, čim šerif ode.

Zatim je zavladala duža šutnja koju je naposljetku prekinula djevojka:

– Nisam dosad znala da ti je do mene toliko stalo. Ni da ti je uopće stalo. Lee, nikad o tome nisi rekao ni riječi.

– Oh, Marybelle, gdje su ti bile oči?

– Tražile su nešto što nisu mogle naći sve do ovoga trena, Lee.

Zatim su otišli. McQuestion pogleda na sat. Bilo je prošlo tri. Ustađe, uzme šešir i izađe u sumrak, dodavajući mislima novo gorivo: »Predradnik je do dolaska Ridega bio glavni. Djevojku je smetalo njegovo lijepo ponašanje. U njoj ima nešto što je tjera da se igra osjećajima. Sad istu stvar traži u Ridemu ali još nije postala potpuno ovisna o njemu.«

Tad opazi zanimljiv prizor pa se zaustavi da ga gleda. Dvojica ljudi hodala su dvorištem, držeći između sebe rudo kola. Ridokosi je držao prednji kraj i sad je očigledno šepao. Na tren se zaustavio i okrenuo nešto drugome čovjeku. Taj zakrene rudo. Ridokosi pade na koljena, ispusti rudo a zatim pojuri natrag. Na obrazima mu se vidjela srdžba čak i kroz polumrak, a usne su mu se zaokružile u neku prostačku riječ. Snažno je udario čovjeka dlانovima i otišao. McQuestion se povuče, gundajući:

– Znači, nikad se neće smiriti. Ovaj dio djevojka nije vidjela. On će je uništiti, slomiti. Što mu vrijedi blistav um kad je gnjio u srcu?

French Broadrick ude s prednje strane. Voda mu se slivala po kišnome ogrtaču. Marybelle je izašla iz kuhinje. Na svjetlosti svjetiljke jasno su se vidjeli njeni vitki i dražesni obrisi. Kad ju je ugledao, McQuestion se sjeti svega što je zapazio toga gadnog popodneva.

– Ja odlazim – reče i pođe prema svome kišnom ogrtaču.

— Po takvu vremenu? — upita Broadrick. — Pričekajte. Barem do jutra.

— Previše sam vremena potrošio na hladnome tragu — reče McQuestion. — Ovaj bih tren morao biti u Sun Fordu i baviti se važnijim poslovima. Zahvaljujem vam na gostoprinstvu.

Broadrickovo okruglo lice zgrčilo se u crtama koje su postavljale pitanje. Stajao je gledajući McQuestiona kao čovjek koji sluša ono što nije rečeno. Marybelle nije ništa govorila.

— Pitali ste me je li to bilo opravdano ubojstvo ili zločin — nastavi šerif. — Reći ću vam sad. Taj John Doe gore je u brdima petljao oko tuđe stoke. Iznenada se pojavio čuvar i John Doe je učinio prirodnu stvar: pucao. Čuvar mu je uzvratio metkom ali prvo Johnovo zrno oborilo ga je na tlo. Čuvar je ležao na tlu živ. John Doe čini ono što radi samo pravi hladnokrvni ubojica. Prilazi i ispaljuje još jedan metak u potiljak toga čovjeka. Osobno, smatram to ubojstvom. Želim vam sretan ostanak!

Djevojčine su se šake stisnule. Iz njenih grudi pobjegne jedva čujan uzdah. McQuestion se nakloni i krene prema blagovaonici. Za njim je išao Broadrick. Zajedno su zatim otišli do staje, gdje je McQuestion osedlao konja. Kad je šerif uzjahao i okrenuo konja da izjaše, Broadrick prekine dugotrajnu šutnju.

— Vi ste vuk, stari sijedi vuk. Ne shvaćam sve to i neću ni pokušati. Ali moj prvi posao bit će da nabavim vašu fotografiju i da je objesim na zid. Sretno!

— Do viđenja — reče McQuestion i izjaši u dvorište. U tome je trenu predradnik izlazi iz šupe i šerif skrene konja prema njemu i presiječe mu put.

— Mladiću — reče sagnuvši se — prije četrdeset jednu godinu izgubio sam djevojku jer sam bio stršno ponosan i krut. Došao je drugi čovjek koji je imao petlje da kaže što mu je na umu. Otad sam uvijek bio pomalo usamljen. Ženama se

mora reći ono što one žele čuti. Adios!

Daleko od kuće on skrene, potjera konja kasom, presiječe usku dolinu, prode kroz šumu visokoga drveća i zatim kroz strmi klanac. Poslije pola sata stigao je na cestu koja je vodila na jug: bio je to izlaz s Broadrickova ranča a ujedno i iz okruga. Dvadesetak metara iznad ceste iz padine je izbijalo nekoliko stijena. On iza njih sakrije konja a zatim se smjesti u neudobnu zasjedu pokraj puta.

— Nikad se ne zna — gundao je — je li mudro šaliti se, ali...

On podigne pušku i nanišani na lik koji se iznenada pojavio iza zavoja ceste. Kad je bio pedesetak metara bliže, jasno se vidjelo da je to Ridi koji se polako približavao, jašući na ridanu bijelih nogu. McQuestion oslobodi osigurač na puški i kroz vjetar pošalje metalno oštru zapovijed:

— Ruke uvis... i to odmah!

Ridi pritegne uzde, zbunjeno se maši za revolver ali ne opazi cilj pa pruži ruke prema mokrome nebu.

— Sjaši... okreni se leđima prema meni... polako izvadi pištolj i baci ga iza sebe!

Ridi posluša. McQuestion ustade i krene prema njemu. Ridokosi okrene glavu i prepozna perifa.

— Šerife, kako ste to izveli?

McQuestion zastade i poveća oprez. Između oboda šešira i ovratnika ogrtača nije se ništa jasno vidjelo osim dva modra oka.

— Ovo radim trideset godina, Ridi. Moram znati. Broadrick te ne bi nikad izdao. Ali pošto sam mu ono rekao, bio sam siguran da te neće trpjeti na ranču ni minutu više. Znao sam da će ti dati tvoga konja i reći ti da se tornjaš. A kamo ćeš krenuti? Na jug, jer to je izvan granica okruga i u smjeru suprotnome od onoga u kojemu sam ja otišao.

Ridokosi se tresao od bijesa. Plamen njegova pogleda postajao je sve vreliji, sjajniji i ludi.

— Budi proklet, budi zauvijek proklet! Lagao si o meni! Nisam pucao drugi put u tog čovjeka. To je

jedino zasmetalo Broadricka! Povjerovao je i nije to mogao podnijeti! I djevojka je buljila u mene kao da sam čudovište! Ubit ću te zbog te laži!

— Istina — odvrati šerif. — Lagao sam. Ali dao sam ti priliku... dok je nisi upropastio kad si udario ono-

ga radnika zato što si zbog njega savinuo bolesnu nogu. Tad sam doznao što bi učinio onoj djevojci kad bi ti dopala u ruke. Za Marybelle će se pobrinuti netko mnogo bolje od tebe. I zato sam lagao. Ipak, za sve sam imao i previše opravdanja. Ridi, reci zbogom ovoj zemlji. Više je nećeš vidjeti.

U PRIPREMI:

G. F. Unger:
SAMOTNJAK

MAGAZIN – NAPETO ŠTIVO KOJE OPUŠTA!

cijena 30 dinara

LJETO '79

MAGAZIN

144 stranice

KRIMI PRIČE

SF PRIČE

LJUBAVNE PRIČE

HITCHCOCK

WESTERN PRIČA

KRATKE PRIČE

STRIPOVI

SVAKOM ČITATELJU NA POKLON PO JEDNA
OD OVIH ZNAČAKA!

POTRAŽITE GA NA SVIM KIOSCIMA!